

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 290 (13.823)

Trst, četrtek, 20. decembra 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski

dnevnik

Od danes višje cene cigaret V novem letu dražji tudi električni tok

RIM — Po telefonu, televiziji in avtocestah je medministrski odbor za cene včeraj podražil še električno energijo. Ta bo od 1. januarja dražja za 4,7 odstotka, letno pa bo to v blagajno Enela prineslo dodatnih dva tisoč milijard lir.

Toda podražitev bodo uporabniki občutili različno in bo tudi časovno razdeljena. Med letom bo prišlo tudi do poviškov za tiste, ki imajo 3 kilovate vgrajene moči in porabijo od 900 do 1800 kilovatnih ur energije. Kot je povedal minister za industrijo Battaglia, so višje cene elektrike povezane s programsko pogodbo, ki jo bodo v kratkem podpisali z Enelom. Ta pogodba predvideva večjo učinkovitost ustanove, upoštevanje varstva okolja pri proizvodnji električne energije in postopno uvedbo diferencirane tarife v posameznih obdobjih dneva. Battaglia je tudi dejal, da bodo v proizvodnji barvnih kovin poviški cen zadevali le energijo, ki jo tovarne porabijo več kot njihova konkurenca v Evropi. Na ta način bi radi prisilili italijanske proizvajalce k smotrnejši porabi energije in k uvajanju ustreznih tehnoloških inovacij.

Z današnjim dnem pa se bodo podražile tudi cigarete. Tako bo zavojček uvoženih cigaret stal 200 lir več kot doslej, italijanske cigarete pa bodo dražje za 50 do 150 lir pri zavojčku. Odlok o podražitvi je sprejel upravni svet Državnih monopolov, ki je tudi posredoval podatek, da so lani Italijani za nakup cigaret in tobaka porabili 11.844 milijard lir.

Zalivska kriza vse bližja vojnemu razpletu

NA 2. STRANI

□ □ □

Boris Jelcin spet napadel Gorbačova

NA 2. STRANI

□ □ □

Osvobojeni Antonio Surace o ugrabiteljih

NA 12. STRANI

Polemike zaradi zadeve Gladio so še vedno v ospredju dogajanj Predsednik Cossiga se oprošča a zagovarja dosedanja stališča

*V bodoče ne bo odgovarjal na osebne napade - Vladne stranke so ga podprle
KPI vztraja pri napadih - Demokristjani zavrnil socialistične predloge*

BERLIN, RIM — Kritike, ki so jih KPI in druge sile opozicije izrekle na račun Kvirinala, dajejo novega netiva polemikam in razpravam med italijanskimi političnimi silami, ki se že pripravljajo na preverjanje in lomijo kopja na račun institucionalnih reform.

Predsednik republike Cossiga, ki je včeraj odpotoval v Berlin, kjer se bo danes udeležil prvega zasedanja parlamenta združene Nemčije, je v novi nemški prestolnici posredno odgovoril na polemike. »Prepričan sem, da sem zadostil funkciji obrambe predsedniške vloge,« ob tem pojasnilu je še Cossiga navedel, da ne bo več odgovarjal na napade, razen v primeru, »da bi ga proglasili za mrtvega«. »Nikoli nisem spregovoril v jezi,« je še poudaril predsednik republike, ki je prepričan, da je dobro pretehtal in premislil svoje odgovore. Vseeno pa se je Cossiga oprostil, če je ranil rahločutnost koga. »Žal mi je, če sem reagiral z dvema-tremi štirimi toni nad partituro«. Predsednik republike pa se je vprašal, če se drugi zavedajo, »da so šli štiri-pet-šest-sedem-osem tonov nad partituro«, ali pa so celo zamenjali partituro. »Z zamenjavo partiture pa se ne strinjam,« je odločno poudaril Cossiga. Predsednik republike je obenem napovedal, da se bo poslužil vseh pravic, ki mu jih daje 87.

člen ustave, a na osebne napade ne bo več reagiral.

Za komunistični odgovor na Cossigove izjave je sinoči poskrbel Walter Veltroni. Odgovorni za tisk in propagando v tajništvu KPI je poudaril dejstvo, da se je predsednik Cossiga oprostil državljanom. »To je najboljši prikaz naše včerajšnje pobude in dokaz, da so bile in so upravičene naše skrbi.«

Stranke vladne večine pa so včeraj v odgovor na predvčerajšnji Occhettov napad na Cossigo podprle predsednika republike. Tajnik KD Forlani je spregovoril o »veliki ofenzivi« KPI, ki »skuša povzročiti splošno krizo«. »Pred tako ofenzivo, je poudaril Forlani, je treba reagirati. Še bolj pa je pomembno, da se ohrani mirno kri«. »Solidarnost in podpora socialistov« je izrekel senator Acquaviva, šef tajništva PSI. »Predsednik države je imel vso našo podporo in je bo še deležen, če se bo ponudila priložnost«. Liberalec Antonio Patuelli je kot »nasilno in natolcevalno« ocenil kampanjo proti Cossigi. Za glasilo PSDI L' Umanità Occhetto »resnično pretirava«, ker predsednik republike »ni prekoračil ustavnih pristojnosti«. Istega mnenja je Luigi Preti, predsednik vsedržavnega sveta PSDI, ki ocenjuje kot »sramotne« komunistične napade na Cossigo.

Cossigov odstop pa so poleg ŽKMI-FGCI zahtevali tudi predsedniki misovskih

mladinskih organizacij Fuan in Fronte della gioventù. Nove kritike na račun predsednika republike pa so prišle tudi iz ust enega od zgodovinskih voditeljev KPI, Pietra Ingra, ki je spregovoril o »presenetljivem zaporedju nesprejemljivih pobud«. Institucionalne teme pa so bile v središču pozornosti sinočnjega srečanja predsednika vlade Andreottija s tajnikom PRI Giorgiom La Malfa, ki je bil v prejšnjih dneh deležen ostre note Kvirinala.

Medtem pa se vrstijo demokrščanski odklonilni odgovori na socialistični predlog o predsedniški republiki in predložitem referendumu. Predsednik demokrščanskih senatorjev Mancino je poudaril, da »ne vidi nobene koristi«. Svoj »ne« socialističnim predlogom pa je včeraj izrekel tudi tajnik KPI Occhetto, ki pa vseeno predlaga, naj se o tem razpravlja.

Ob vsej tej bogati politični kroniki pa je treba še dodati, da se Mino Martinazzoli že kandidira za predsednika KD namesto De Mite. V demokrščanski hiši pa je včeraj povzročila presenečenje vest, da bivši palermški župan Leoluca Orlando »dokončno zapuška KD«. Tajnik Forlani je to vest komentiral, češ da je bil prepričan, da Orlando ni več v KD.

Slovenski poslanci v zvezni skupščini so spet zapustili dvorano

Predplebiscitna mrzlica v Sloveniji ob neprikritih grožnjah ekstremistov

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Predplebiscitna mrzlica, tako bi lahko imenovali razdobje zadnjih dveh dni, ko prihaja do novih in vedno ostrejših zveznih pritiskov na Slovenijo, celo nekaterih odkritih groženj in pozivov generalu Kadijeviću, da naj uresniči svoje v intervjuju napovedane ukrepe. Vendar vse kaže, da gre za nekakšno vojno živcev, ki je bila najbrž dokončno in za vedno odločena že lansko leto približno ob istem času, ko je šlo za odločilne spremembe slovenske ustave, dolgo noč, poimenovano »dolgi jezik«, po nekaterih verzijah pa »noč dolgih nožev«, ko je bila intervencija zelo verjetno bolj grozeča.

Izredno ostra polemika je potekala v zvezni skupščini, kjer je bil na dnevnem redu slovenski plebiscit. Slovenski delegati so zahtevali, da se razprava preloži na datum po 23. decembru, ko bo torej plebiscit že opravljen. Večina jih je preglasovala, nato so Slovenci obrazložili pomen plebiscita in še posebej vsebino listine o dobrih namelih, na koncu pa so zapustili dvorano.

Takoj zatem se je sprožil plaz obtožb in zmerjanja, izjema sta bila dva zvezna poslanca. Minister za

pravosodje Kambovski je bil mnenja, da Slovenija krši ustavo, pomočnik zveznega tajnika za zunanje zadeve je grozil z Italijo, češ da bi ogrozila ne samo slovenske meje, temveč je tudi nevarnost okupacije Istre in celo Zadra. Admiral Brovet pa je ponovil najhujše grožnje. Ob istem času pa je podpredsednik vlade Mitrović na tiskovni konferenci za domače in tuje novinarje komentiral vprašanje o slovenskem plebiscitu z enostavnim citatom iz zvezne ustave, iz katere izhaja, da ima vsaka republika pravico razpisati opredeljevanje, da je vsaka republika suverena in ima pravico do samostojnosti, vključno z odcepitvijo. Njegove besede so bile dokaj pomirjujoče.

V spravljenem, vendar odločnem tonu je izzvenela tudi izjava predsednika Milana Kučana, ki je včeraj govoril v Mariboru o pritisku na jugoslovanske narode in še posebej na prebivalce Slovenije. Slovenci bodo na ta pritisk najbolj odgovorili s strnjeno udeležbo na plebiscitu. Namen takih pritiskov je ustvarjanje možnosti za izredne razmere, tako da bi slovenskemu narodu odvzeli pravico do samoodločbe, brez katere ni mogoče novo združevanje na novih temeljih.

Član zveznega predsedstva Janez Drnovšek je skušal omiliti porazen vtis včerajšnjega poročila

zveznega predsedstva. Povedal je, da je bila razprava bolj umirjena, da jo poročilo ne izraža in da je bila poudarjena pravica do plebiscita in samoopredelitve. Med vtrsticami je polemiziral in kritiziral predsednika Bučarja, češ da je zaostрил položaj z izjavo, da ne želi govoriti z zveznimi organi in da se bodo pogajale republike. Po Drnovškovem mnenju gre predvsem za način in postopek, pa tudi za odraz stališč članov predsedstva, ki se večinsko ogrevajo za federacijo in nasprotujejo konfederaciji.

Član zveznega predsedstva Drnovšek je še povedal, da se je sestal s predsednikom Miloševićem. Razgovor je bil koristen in se je nanašal na razpravo, kaj narediti po srbskih volitvah in slovenskem plebiscitu, da bi se stvari razumno reševale. Govorila sta tudi o odnosih med republikama. Milošević je pokazal precejšnjo pripravljenost »za izmenjavo stališč«.

O slovenskem plebiscitu in gospodarskih posledicah je včeraj na tiskovni konferenci govoril slovenski minister za načrtovanje Umek. Ugotovil je, da jugoslovanski trg razpada, saj ima Slovenija že za 12 milijard dinarjev neplačanih računov. Glede stroškov za državni aparat je mnenja, da ga bo treba

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Danes, 20. t. m., ob 20. uri
v Kulturnem domu
v GORICI

Enotno zborovanje o plebiscitu v Sloveniji

Gost večera bo član predsedstva Republike Slovenije

CIRIL ZLOBEC

Vabljeni

Umrl slikar ekspresionist G. Stupica

LJUBLJANA — Včeraj je v Ljubljani v 77. letu starosti umrl znani slovenski slikar Gabrijel Stupica. Bil je vodilna osebnost pri iskanju sodobnega slikarskega izraza od srede stoletja, za sabo pa pušča velik opus svojih del.

Stupica se je rodil v Dražgošah na Gorenjskem leta 1913, študiral pa je na umetnostni akademiji v Zagrebu, kjer je ostal do leta 1946. Kasneje se je do upokojitve zaposlil v Akademiji likovnih umetnosti v Ljubljani, kjer je bil profesor slikarstva.

V svojem umetniškem razvoju je bil Stupica najprej realist, v letih 1951-56 »temen« ekspresionist, kasneje pa je sledilo njegovo svetlo ekspresionistično obdobje, v katerem so prevladovali predvsem portreti, kolaži in otroci.

Priznanje pisatelju Borisu Pahorju

LJUBLJANA — Včeraj je v Ljubljani predsednik slovenskega izvršnega sveta Lojze Peterle podelil posebno priznanje Borisu Pahorju, pisatelju, publicistu in dolgoletnemu uredniku revije Zaliv za njegov »izjemen prispevek k utrjevanju slovenske zavesti in slovenskosti nasploha«. Peterle se je tudi opravičil Pahorju za vrsto krivic, ki so se mu zgodile v prejšnjem obdobju ter ga imenoval borca proti vsem diktaturam in zagovornika političnega pluralizma.

V neformalnem pogovoru po podelitvi nagrade je Pahor predlagal, da bi slovenske oblasti še posebej ovrednotile narodnoosvobodilni boj na Primorskem, »v katerega je ljudstvo šlo brez ideološkega predznaka zato, da bi se končno zgodila slovenska suverenost«.

Župan Locchi za sedaj ostane

NABREŽINA — Z odobritvijo finančnega proračuna se je devinsko-nabrežinski občinski svet (za sedaj) izognil komisarški upravi in predčasnim upravnim volitvam. Politična kriza je vsekakor na dlani, saj je Slovenska skupnost samo iz tehničnih razlogov podprla bilanco, ki pa je za socialiste in za demokristjane važen politični in upravni dokument.

V trenutku, ko zaključujemo redakcijo, vsekakor še ni jasno, ali namera-va Locchi sploh formalno odstopiti. Župan je v svojem uvodnem posegu zelo ostro napadel Brezigarja in somišljenike. Komunisti so znova predlagali socializem in SSK oblikovanje levičarske uprave. Poleg dvojezičnih izkaznic je jabolko spora tudi turistični razvoj Sesljskega zaliva.

NA 5. STRANI

V zalivski krizi vse več znakov o pripravi na vojaški razplet spora

Ameriški obrambni minister Cheney včeraj prispel na uradni obisk v Riad

RIAD, BAGDAD, BRUSELJ — Ameriški obrambni minister Dick Cheney in njegov spremljevalec šef generalštaba oboroženih sil general Colin Powell sta včeraj prispela na petdnevni uradni obisk v glavno mesto Savdske Arabije Riad. Pogovarjala se bosta z vodilnimi politiki te države in prinesla božična ter novoletna voščila ameriškim vojakom, ki se trenutno nahajajo v Savdski Arabiji.

Cheney sta na manjšem vojaškem letališču v predmestju Riada sprejela poveljniki ameriških sil v Zlivi general Norman Schwarzkopf in obrambni minister Savdske Arabije princ Kalid Bin Sultan. Cheney ob svojem prihodu ni dal nobenih uradnih izjav, vendar se je daljši razgovoril na svojem postanku v irskem mestu Shannon. Takrat je namreč dejal, da ni dokazov, da Irak pripravlja delen umik svojih čet v roku do 15. januarja, čeprav je sam ameriški državni tajnik James Baker imel to za realno možnost.

Cheney je med pogovori s častniki v Shannonu še dodal, da ameriške čete ne bodo pripravljene za morebitni napad na Irak do

15. januarja, ko zapade ultimatum OZN o umiku čet Sadama Huseina iz Kuvajta. Ameriški obrambni minister je še povedal, da ZDA niso pripravljene na nikakršen kompromis in da zanje prihaja v poštev le popoln in ne delen umik iraških čet z zasedenega ozemlja. Po drugi strani pa je izrazil svojo zaskrbljenost, saj je Sadam Husein v zadnjih dneh še povečal število vojakov, ki se trenutno nahajajo na kuvajtskem ozemlju. Teh naj bi bilo zdaj že 510 tisoč.

Kot da bi hotel poudariti Cheneyeve trditve, je Sadam Husein v nekem intervjuju dejal, da ne bo »nikakršnega popuščanja glede devetnajste iraške province, dokler se ne bo prejel rešil palestinski problem«. Iraški diktator je dodal, da direktna pogajanja z ZDA nimajo nobenega smisla, dokler bodo slednje poudarjale in le slepo ponavljale vsebino resolucij OZN.

Medtem pa se po mnenju zunanjih opazovalcev Irak pripravlja na vojno. Včeraj je namreč iraški minister za petrolej objavil javno

prošnjo prebivalstvu, naj v bližnji zimi štedi z gorivom, saj se lahko zgodi, da bo slednje v ključnem trenutku začelo primanjkovati...

Velik odmev je v Iraku povzročila tudi torkova izjava De Michelisa v svojstvu najvišjega predstavnika Evropske skupnosti. Ugledni bagdaski dnevnik v angleškem jeziku Baghdad Observer se namreč sprašuje, »o čem se bodo predstavniki Evropske skupnosti sploh pogovarjali z Irakom, če se hočejo z Azizom sestati šele po njegovem srečanju z Bushem«. Uvodnik, v katerem je objavljena ta trditev, ima emblematičen naslov Starejši brat Evrope.

Italijanski zunanji minister De Michelis je včeraj dejal, da je ES ravnala pravilno, ko ni hotela sprejeti Aziza, dokler se ne bo slednji pogovarjal z ameriškim predsednikom. »Če bi se ES odločila za avtonomne in ločene pogovore z Irakom, bi slednji izgubil pravo voljo in željo, da bi se vojna datumov z ZDA čimprej rešila,« je svojo trditev obrazložil De Michelis.

Nemška marka diktira zakone v sklopu EMS

MILAN — Nemška marka še naprej diktira zakone znotraj evropskega monetarnega sistema in ruši rekorde iz dneva v dan. Včeraj je marka v primerjavi z liro dosegla nov rekord in je ob zaključku poslova na milanskem deviznem trgu veljala 757,16 lire, medtem ko je dan prej bila vredna 755,7 lire. Marka pa se je okrepila tudi v primerjavi z dolarjem, ki so ga v Frankfurtu včeraj kupovali po 1,4782 marke, v torek pa je zeleni bankovec veljal 1,4868 marke.

Ob novem rekordu marke, ki se je okrepila tudi do vseh ostalih evropskih valut, so se spet razširili glasovi o skorajšnji spremembi valutnih tečajev znotraj EMS. Toda glede lire sta tako guverner zavoda Banca d'Italia Ciampi kot zakladni minister Carli odločno zagotavljala, da se tečaj lire ne bo spreminjal. S tem v zvezi je eden od milanskih deviznih strokovnjakov izjavil, da je lira zaradi razmeroma visokih obrestnih mer na kratki rok relativno dobro zaščitena, v večji nevarnosti pa naj bi bili francoski frank, britanski funt in španska pezeta.

V primerjavi z ostalimi valutami se je lira okrepila do britanskega funta in francoskega franka, nekoliko dražji pa je bil včeraj belgijski frank.

Ponovne Jelcinove kritike na račun politike Gorbačova

MOSKVA — Boris Jelcin je v zgodovinskem nastopu na 4. Kongresu narodnih poslancev ZSSR med drugim dejal, da je revolucija z vrha končana in da je napočilo obdobje, da republike postanejo iniciator nujnih sprememb. Kritiziral je tako referat Gorbačova kot celotno strukturo centralne oblasti. Pribaltske republike so med poslance Kongresa razdelile razglas, v katerem sporočajo, da ne bodo sodelovale v pripravi, kaj šele pri podpisu novega zveznega dogovora.

Govor predsednika vrhovnega sovjeta Ruske federacije Borisa Jelcina zagotovo sodi med enega njegovih najpomembnejših nastopov, v marsičem pa utegne vplivati na prihodnji potek zasedanja. Poudaril je, da v ZSSR danes niso uspeli niti oslabil, kaj šele zlomiti starega komandnega sistema. Dejaj, da zvezno vodstvo nima jasnega koncepta za izhod iz krize in da se zateka k nenehni improvizaciji in brezkončnemu manevriranju. »Zato smo danes priča razpadu,« je dejal Jelcin, ki sicer ni podrobno opredelil kakšnega razpada. Zaradi sabotaže radikalnih reform predstavlja center danes vodstvo »narodovega nezaupanja«.

Boris Jelcin je v dinamičnem nastopu povzel, da se danes republike odvrtačajo od totalitarizma in od centra, pojavila pa je možnost, da prav republike prevzamejo vlogo spodbujevalca prihodnjih sprememb. Center je po besedah Jelcina danes praktično blokiran, zadeve pa želi reševati tako, da predsedniku daje neomejena pooblastila, kar je brez precedensa, kajti takšnih pooblastil ni imel niti Stalin

niti Brežnjev. Takšna pooblastila namreč dopuščajo neomajno avtoritarno oblast, ki omogoča vsako samovoljo.

V razpravi o predsedniškem referatu je nastopil tudi premier zvezne vlade Nikolaj Rižkov, ki je v bistvu zagovarjal stališča centra, se pravi vlade in podrejenih ministrstev, ki pa so po večinskem mnenju najodgovornejši za sedanje gospodarsko razsulo. Njegov govor je v marsičem spominjal na nastop, ki ga je imel že na nedavnem srečanju z direktorji velikih državnih podjetij zveznega pomena. Po eni strani je kritiziral Gorbačova, po drugi strani pa si je spet prizadeval, da se z njim ne bi razšel. Ko je govoril o minulih napakah, je določno imenoval Mihaila Gorbačova. Dejaj je namreč, da je v preteklosti delil napake Gorbačova kot tudi njegov reformni potencial. Po njegovih besedah so »konservativci« zoper reforme, »demokrati« pa se zatekajo k populizmu in nastopajo povsem nekompetentno.

Predstavniki pribaltskih republik so med delegate 4. kongresa razdelili razglas s stališči parlamentov Litve, Latvije in Estonije, v katerem je rečeno, da ne bodo sodelovali v pripravi, kaj šele podpisu novega zveznega dogovora. Hkrati pozivajo vodstvo naj čimprej začne meddržavna pogajanja s Pribaltikom o ekonomskih odnosih z ZSSR. Razglas izraža nezadovoljstvo treh parlamentov zaradi navzočnosti oboroženih sil ZSSR v Pribaltiku. Zasedanje je zapustil tudi del delegacije iz Moldove. Nekateri moldovski poslanci so namreč zahtevali glasovanje o »neustavnem« statusu avtonomije Gagauzov in Pridnjestrja, »nemoldovski« del poslancev pa je zahteval prav nasprotno.

Predlogi SSK o vprašanju manjšinske problematike v novi slovenski ustavi

LJUBLJANA — Podpredsednik skupščine Republike Slovenije Vitodrag Pukl je včeraj sprejel delegacijo Slovenske skupnosti iz Italije.

Ivo Jevnikar, deželni tajnik Slovenske skupnosti, je podpredsednika republiške skupščine obvestil, da se je Slovenska skupnost že vključila v javno razpravo o osnutku nove slovenske ustave. Posredoval je nekaj konkretnih predlogov, ki zadevajo manjšinsko problematiko in ki naj bi jih vključili v besedilo slovenske ustave. Predloge SSK je orisal v pismu, ki ga je napisal dr. Francetu Bučarju, in ki ga v celoti objavljam:

Spoštovani gospod predsednik! Slovenska skupnost je po obravnavi osnutka nove slovenske ustave sklenila, da Vam posreduje nekaj predlogov v zvezi z manjšinsko problematiko in da se tako vključi v vseslovensko javno razpravo.

1. Skrb za Slovence zunaj meja RS je omenjena v čl. 3 osnutka, vendar smo mnenja, da je za obravnavo slovenskih manjšin v sosednjih državah potreben poseben člen ali pa podrobnejši odstavek. Besedilo bi lahko bilo po našem mnenju naslednje:

»Republika Slovenija priznava za svojo dolžnost tudi skrb za Slovence, ki živijo zunaj njenih državnih meja. V ta namen si po pravnih in diplomatskih poteh prizadeva, da bodo Slovencem v sosednjih državah v vseh krajih, kjer zgodovinsko bivajo, ne glede na njihovo število, bodisi posameznikom bodisi njihovim družinam, skupnostim, ustanovam in organizacijam, priznane in zaščitene svoboščine in pravice, ki jim pripadajo po naravnem pravu, po Vesoljni deklaraciji o človekovih pravicah, po raznih deklaracijah o manjšinskih pravicah in po mednarodnih pogodbah, zlasti glede rabe slovenskega jezika v zasebnem in javnem življenju, šolstva, javnih napisov in toponomastike, ustanavljanja in delovanja raznovrstnih društev, spoštovanja domačih običajev, varstva

zgodovinskih in narodnih spomenikov, udejstvovanja in sodelovanja v upravnih, kulturnih, socialnih in gospodarskih ustanovah, kulturnega in gospodarskega razvoja ter stikov z matično domovino.«

2. Glede izseljencev je sicer pomembno zlasti njihovo mnenje, vendar zadeva ta pojav tudi naše narodnostno področje, zato smo mnenja, da bi se lahko člen o njihovi problematiki gasil tako:

»Republika Slovenija skrbi tudi za tiste Slovence, ki živijo kot izseljenci ali potomci izseljencev v raznih krajih sveta. V ta namen jim omogoča spoznavanje in utrjevanje znanja slovenskega jezika, kulture in znanosti, podpira njihovo sodelovanje z matičnim narodom in enakopravno vključevanje v skupni slovenski kulturni prostor. V primeru, da to želijo, jim pomaga pri povratku v matično domovino.«

3. Predlaga se nadalje to določilo:

»Z ustavnim zakonom bo urejena možnost, da pod določenimi pogoji Slovenci, ki živijo v raznih krajih po svetu in ki to želijo in zaprosijo, pridobijo državljanstvo Republike Slovenije.«

4. V poglavje Državna ureditev bi po našem mnenju sodilo tudi določilo, ki bi se lahko glasilo:

»Predsedstvo državnega zbora se bo v vprašanih, ki zadevajo Slovence zunaj Republike Slovenije, posvetovalo s posebnim organom, ki ga bodo sestavljali predstavniki Slovencev iz zamejstva in zdomstva.«

5. Glede členov o pravicah italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji smo mnenja, da se morajo o njih v prvi vrsti izreči predstavniki prizadele skupnosti. Stališče Slovenske skupnosti pa je vsekakor, da jim nova ustava ne sme zmanjšati že zagotovljenih pravic oz., da jih mora še utrditi. Zlasti se nam zdi pomembno določilo o zagotovljenem zastopstvu manjšin v parlamentu.

Na 25. kongresu razpustitev ZKMI-FGCI

PESARO — Tudi na 25. kongresu ZKMI-FGCI je na dan prišla afera Gladio, saj je tajnik Cuperlo zahteval odstop predsednika republike Cossiga, ker niso bile njegove reakcije ob vsej zadevi »v skladu s predsedniško funkcijo«.

Bolj kot Gladio in Cossiga pa so na 25. kongresu prevladale notranje teme, saj je to zadnji kongres komunistične mladine. Organizacijo bodo namreč razpustili in osnovali novo strukturo, ki bo bližja mladinski problematiki. Po Cuperlovih besedah to ni odraz izbiri KPI in niti poskus pristopa k novi Stranki demokratske levice. Vsekakor se zastavlja vprašanje odnosov s to prenovljeno partijo. Te odnose bo treba po Cuperlovih besedah razčistiti po kongresu v Riminiju s politično-programskim paktom, ki pa ga bo treba sproti preverjati.

Razumniki proti verbalnemu deliktu

BEOGRAD — Dvajset dramskih pisateljev iz Srbije je danes naslovlilo odprto pismo na delegate skupščine republike Srbije. V njem odločno protestirajo zaradi zakona o verbalnem deliktu, s katerim bodo v Srbiji tudi pravno kaznovali vse, ki mislijo drugače od uradne politike. Srbski dramski pisatelji pozivajo delegate, naj spremenijo sporni zakon, saj kot pravijo, ni potrebe, da bi branili Srbijo pred njenimi darovitimi, duhovitimi, kritičnimi in svobodoljubnimi državljani. V protestnem pismu pa so zapisali tudi tale stavek: Onemogočite, da bi na programih televizije Beograd in v člankih časopisne hiše Politika v imenu demokracije še naprej uničevali demokracijo, v imenu svobode pa uveljavljali nesvobodo, v imenu miru nespoštovanje in mržnjo.

Plebiscit v Sloveniji: o čem bodo odločali

LJUBLJANA — V nedeljo bodo prebivalci Slovenije torej zopet krenili na volišča: ljudstvo se bo na plebiscitu odločalo za (ali proti) samostojno in neodvisno Slovenijo. Glasovali bodo lahko vsi polnoletni državljani, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Odločitev o samostojni in neodvisni Sloveniji pa bo sprejeta, če bo zanj glasovala več kot polovica vseh glasovalnih upravičencev.

To je nekaj »suhoparnih« podatkov o plebiscitu, ob katerem je sicer toliko visokoletečih, čustvenih in tudi izključujočih se izjav, razglasov in polemik, da je iz njih včasih težko izluščiti pravo bistvo oziroma vsebino tega zgodovinskega dejanja. Strankarski prvaki na javnih tribunah namreč govorijo vsesmojce: nekateri plebiscit kar enačijo z odcipitvijo, drugi poudarjajo simbolični pomen potrjevanja narodove samozvesti, tretji govorijo o mednarodnih razsežnostih.

Najlažje pravzaprav pridemo do pravega bistva plebiscita, če pogledamo, o čem so se sporazumele slovenske politične stranke, preden se je začela propaganda kampanja, v kateri je ljudem velikokrat težko ločiti dejstva od marketinških gesel. Če na kratko povzamemo strankarski sporazum, je »scenarij« približno takšen:

Vseljudska odločitev za samostojno in neodvisno Slovenijo daje državnim organom naloge in pooblastila, da:

- pospešijo delo za novo slovensko ustavo;
- dopolnjujejo lasten ekonomski in politični sistem;
- pripravijo vse potrebno za postopen prevzem opravljanja oblastnih funkcij v Republiki Sloveniji, ki jih Slovenija še uresničuje preko organov federacije;
- prično pogovore z organi zveze ter drugih republik o razdružitvi sedanje SFRJ, postopkih in rokih za prevzem funkcij oblasti v Slove-

niji in prehodnem skupnem urejanju posameznih vprašanj v Jugoslaviji;

- dajo pobudo za dogovarjanje z legitimno izvoljenimi organi v drugih republikah o konfederativni ali drugačni obliki urejanja odnosov med bodočimi državami jugoslovanskih narodov;
- prično aktivnosti za postopno samostojno nastopanje Republike Slovenije v mednarodnih gospodarskih, finančnih, političnih in vseh drugih odnosih.

Dogovorili so se, naj bi bile odločitve o vseh teh vprašanih sprejete v roku šestih mesecev po opravljenem plebiscitu. In to praviloma z ukrepi ustavno-pravnega pomena ob soglasju vseh ali vsaj večine strank. V plebiscitnem sporazumu so stranke dale tudi polna zagotovila za spoštovanje pravic pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti in vseh pripadnikov drugih jugoslovanskih narodov, ki imajo stalno prebivališče v Sloveniji.

Rezultati glasovanja bodo znani verjetno 26. in 27. decembra, ko naj bi jih v republiški skupščini tudi slovesno razglasili. Volitve pa pravzaprav že tečejo, saj na sedežih volilnih komisij po občinah že nekaj dni lahko glasujejo tisti, ki bodo v nedeljo odsotni in se ne bi mogli udeležiti plebiscita. Kako bo glasovala večina Slovencev, bomo torej videli, že zdaj pa je jasno, kako naj bi glasovali prebivalci srbske narodnosti: novoustanovljena Srbska demokratska stranka za Slovenijo (in še prej pravoslavna cerkev) je svojim članom oziroma privrčencem svetlovala, naj se plebiscita sploh ne udeležijo, ker gre za zgodovinsko odločitev slovenskega naroda. Glede na to, da pa je za izid pomemben odstotek VSEH VOLILNIH UPRAVIČENCEV, je tudi takšna abstinenca pravzaprav že glasovanje proti...

Z. Š.

● Predplebiscitna mrzlica

NADALJEVANJE S 1. STRANI

nekoliko povečati, vendar bodo manjši, kot so zdajšnja vplačila za federalni aparat. Jugoslovanski trg pa bo težko popolnoma zapreti, to bo odvisno od političnih ukrepov posameznih republik, ki so lahko samo kratkoročni. Izredno kritično je ocenil delo zveznih organov, ki ne morejo biti objektivni, saj so pod pritiskom lastnega okolja.

Na že omenjeni tiskovni konferenci podpredsednika zvezne vlade Mitroviča, sta bila v ospredju tudi dinar in njegova pariteta z marko. Zvezni finančni minister Branimir Žekan ni jasno komentiral vprašanja o devalvaciji, ki so jo napovedovali za včeraj. Dejaj, da je »načeloma vse možno, da pa v primeru, da ni soglasja o omejevanju potrošnje, niti ni ekonomskega razloga za spremembo tečaja dinarja«. Kolikor potrošnja ne bo pod nadzorom, bi namreč po ministrovem mnenju sprememba paritete spet sprožila inflacijsko spiralo, ki bi kmalu postala prava toliksna, kot je bila lani. Zvezni sekretar ni nikoli uporabil termina devalvacija, vedno se je omejil samo na spremembo paritete dinarja in marke.

Jugoslovanske banke včeraj niso izplačevale tujih valut, niti niso menjale dinarjev, kar je imelo podobne posledice v Trstu in na drugih mednarodnih trgih.

O teh vprašanih je že včeraj razpravljalo zvezno predsedstvo. Odločilni sestaneke bo prihodnji teden, ko bodo prisotni tudi predsedniki vseh jugoslovanskih republik. Takrat naj bi se dogovorili o začasnem finansiranju federacije in delovanju zveznih organov, katerim grozi razpad. Vlada se je včeraj obvezala, da bo pripravila model gospodarske politike, ki naj bi bil sprejemljiv za vse. Šele takrat bodo jasnejši tudi parametri gospodarske politike, ki jo bo predlagala zvezna vlada za prihodnje leto.

O bodoči državni ureditvi SFRJ

BEOGRAD — Delovna skupina Komisije za ustavno vprašanja skupščine Jugoslavije je že izdelala osnutek deklaracije o prihodnji ureditvi Jugoslavije. Ta deklaracija naj bi omogočala mir, demokratičen in zakonit način premagovanja ustavne krize, 27. decembra pa naj bi bila seja ustavne komisije skupščine Jugoslavije, na kateri bi razpravljali o tem dokumentu, dan kasneje pa tudi delegati zveznega zbora.

V prejšnjih dneh Predstavniki GM na razgovorih v Sloveniji

Zastopstvo upravnega sveta in učnega osebja Glasbene matice pod vodstvom predsednika g. Adrijana Semna je bilo v ponedeljek, 17. t. m., deležno ločenega sprejema najprej pri ministrih Dularju in K. Venciju, nato še pri ministru Capudru.

Sobesednikom je izreklo zaskrbljenost nad usodo osrednje ustanove Slovencev v Italiji na področju strokovnega glasbenega šolstva zavoljo zavlačevanja pri sprejemanju italijanske manjšinske zakonodaje na temelju vladnega osnutka, ki Glasbeno matico sicer izrecno obravnava, ter nevarnosti, da bi zakon o obmejnih področjih, ki naj bi v pričakovanju celostne manjšinske zakonodaje zagotovil ustrezna finančna sredstva kulturnim dejavnostim Slovencev v Italiji, dozo rel prepozno. Vrzal v finančnem kritiju delovanja Glasbene matice bi namreč

povzročila hudo škodo pridobitvam dolgoletnih prizadevanj in odrekanih.

Ministra Dular in Vencelj sta v razgovoru potrdila kolegično zavzetost vlade pri zagotavljanju neokrnjenega obsega in ravni delovanja slovenskih kulturnih ustanov v zamejstvu na temelju enakopravnosti političnih in nazorskih usmeritev in razvidnosti. Zanje so v enaki meri odgovorni Slovenci v Italiji sami, zato si veliko obetata od prizadevanj po premagovanju razdrobljenosti in podvajanj na področjih, ki so za narodnostno življenje središčnega pomena. Pripravljena sta zastaviti svoj vpliv, da bi tak trud čimprej obrodil zaželjene sadove, začeni nemara z glasbenim šolstvom.

Zastopstvo Glasbene matice se je ministroma zahvalilo za priznanje in spodbudna zagotovila ter potrdilo, da bo Glasbena matica v tem duhu vztrajala tudi pri pogovorih z glasbeno šolo "E. Komel" v Gorici.

Med včerajšnjo proračunsko razpravo v deželnem svetu F-JK Miloš Budin o šolstvu, o odnosu Dežele do nas in o kraškem parku

TRST — V včerajšnjo proračunsko razpravo v deželnem svetu je posegel tudi svetovalec Budin (KPI), ki je osredotočil svojo pozornost na vprašanja šolstva ter na vprašanje odnosa Dežele do naše narodnostne skupnosti, in to še posebej v luči načrtovanja zakona za kraško območje ter v luči komaj odobrenega zakona za obmejna območja.

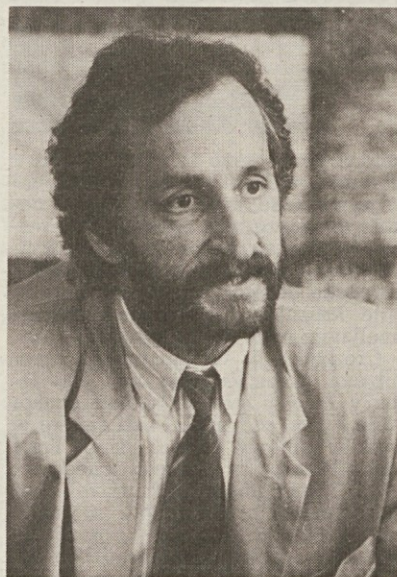
Glede ukrepov za Kras je Budin dejal, da mora biti Dežela sposobna zagotoviti Krasu posebne norme, ki naj temu področju zajamčijo institucionalno enakopravnost v odnosu z mestom.

Glede zakona za obmejna območja oziroma finančne postavke za kulturne dejavnosti slovenske manjšine, ki jo bo morala po zakonu upravljati Dežela, je Budin dejal, da mora Dežela čimprej sprejeti svoj zakon, ki bo jasno določal kriterije za meritorno, objektivno in ne "strankarsko-politično" dodeljevanje prispevkov slovenskim kulturnim ustanovam ter načine soudeležbe slovenske manjšine pri tem odločanju. Budin je tudi podčrtal, da ti prispevki ne smejo enostavno zamenjati dosedanjih.

Na koncu je Budin zahteval, naj se uvede možnost rabe slovensčine v deželnem svetu, ter bo s tem poleg vsega Dežela tudi "počasti-

la" razloge autonomije in specialnosti.

V včerajšnjo razpravo so posegli tudi številni deželni svetovalci, za njimi pa še odbornika Rinaldi in Carbone, ki sta replicirala na razne ocene in ugotovitve svetovalcev deželnega sveta. Danes bo spregovoril predsednik deželnega sveta Biasutti, nakar bodo sledile glasovalne izjave posameznih strank. Deželni proračun bi morali odobriti že danes, ali pa jutri.

Deželni svetovalec Miloš Budin

Skupna gradnja avtocest

LJUBLJANA — Predstavniki Republiškega sekretariata za promet in zveze, ki jih je vodil republiški sekretar Marjan Kranjc, so se včeraj v Ljubljani pogovarjali z delegacijo mešane družbe Adria iz Trsta, ki jo je vodil predsednik upravnega odbora družbe Milan Vižintin. Beseda je tekla o sodelovanju pri gradnji Osimskih cest in možnostih sodelovanja pri gradnji nekaterih drugih cestnoprometnih povezav v Sloveniji.

O sodelovanju in uresničevanju programa pri pripravljalnih delih za gradnjo nekaterih odsekov Osimskih cest že obstajajo konkretne pogodbe za posamezne odseke oziroma objekte ob njih. V pogovoru so preučevali možnost skupnega financiranja novih avtocest od Razdrtega proti Vrtojbi oziroma Sežani. Omenjena je bila možnost, da bi vsaka stran prispevala polovico potrebnega denarja, Adria pa bi s temi avtocestami upravljala dokler ne bi dobila povrnjenega vloženega kapitala. Predstavniki Adrie so izrazili zainteresiranost tudi za sodelovanje pri gradnji drugih cest pri nas, predvsem pa bi želeli sodelovati pri dograditvi avtocestne povezave med Trstom in Budimpešto. Delegaciji sta se ob ugotovitvi, da imajo skupni interes za izgradnjo avtocestne povezave med Ljubljano in Celjem in naprej proti Madžarski, dogovorili za nadaljnje sodelovanje na tem področju.

Delegacijo mešane družbe Adria iz Trsta je dopolnje sprejel tudi predsednik republiškega izvršnega sveta Lojze Peterle, je sporočil tisku predstavnik slovenske vlade.

Otroška pesem združuje

KOPER — Izolo na slovenski Obali in Tolentino v italijanski pokrajini Marche veže dolgoletno prijateljstvo, ki sta ga zaokrožili s podpisom listine o pobratenju. Stiki so bili morda pred časom tesnejši, obiski v obe smeri pogostejši, vsemu navkljub pa si ostajajo zvesti najmlajši predstavniki obeh mest, udeleženci vsakoletnega festivala otroške pesmi Cantapiccolo.

Pred dnevi so izbrani učenci izolske osnovne šole z italijanskim učnim jezikom Dante Alighieri pod vodstvom svoje ravnateljice in glasbene ustvarjalke Amine Dudine znova odpotovali v Tolentino, že štirinajsto leto zapored. Učenka drugega razreda Manuela Trani si je s pesmico rovinjskega avtorja Vlada Bonuccija pripela prvo nagrado.

Letošnja je bila morda pomembnejša ali vsaj težje priložnostna, kajti mali pevci so v razmeroma kratkem času sodelovali na kar dveh festivalih. Prvi, to je tradicionalni festival Unije Italijanov Istre in Reke je bil tokrat v Portorožu, izolski pevci v zboru Giovanni Cantori pa so spremljali prav vse nastopajoče. Brez pravega počitka so zatem odpotovali v Italijo.

Cantapiccolo je mednarodni festival otroške pesmi. Poleg gostiteljev in Izolanov so letos prvič sodelovali predstavniki Češke in Slovaške, že drugo leto zapored so se pridružili mali Francozi s spremestvom in z nastopom več še Poljaki.

»Srečanje je prava mala Evropa,« pripoveduje profesorica Amine Dudine, »toplo in prijetno, brez jezikovnih ali drugih ovir. Otroška pesem združuje, oblikujejo se, prava prijateljstva. Sami smo še posebej navezani na Poljsko, ki so nas že lani povabili na svoje domove. Kaže pa, da ni bilo denarja za pot. To je sicer običajen kamen spotike tudi pri našem delovanju. Stroškov se seveda zavedamo, ne pa tudi prave vrednosti takega mednarodnega druženja otrok!«

Kakorkoli že, izolski mali pevci bodo še prepevali v Tolentino in doma ob repliki festivala. Že spomladi običajno začnejo prve priprave in trajajo vse do septembra in potem do samega festivalskega nastopa, glasba, besedilo, petje!

MIRJAM MUŽENIČ

Videmski prefekt obiskal Rezijo

REZIJA — V prejšnjih dneh je videmski prefekt dr. Roberto Sorge obiskal Rezijo in se podrobneje seznanil s krajevnimi problemi. Na županstvu ga je skupno s krajevnimi upravitelji, oblastmi, predstavniki šol in številnimi občani iz vse Rezije sprejel župan Luigi Paletti.

Po pozdravih in podrobni predstavitvi krajevnih stvarnosti in problemov, ki jo tarejo, ki jo je podal župan Paletti, je prefekt »brez ovinkov« jasno obrazložil razloge, zaradi katerih je prišel na obisk v Rezijo, kot je sicer obiskal tudi druge občine v videmski pokrajini. Poudaril je namreč, da se mora med državo in krajevnimi ustanovami utrditi trdnjši odnos, predvsem pa je potreben neposrednejši odnos med državo in državljani.

Kot potrditev vsemu temu, kar je povedal, je povabil vsakogar

naj preko župana ali njegovega urada posredujejo vse pomisleke, ki ga lahko zadevajo. Na tej ravni se je zglasilo že več oseb, ki so obrazložile svoje probleme in na katere je prefekt takoj odgovoril. Izpostavljeno mu je bilo tudi, da mora biti urnik obmejnega prehoda na Učejni prožnejši, da je treba posvetiti večjo pozornost obrtniškim in drugim podjetniškim dejavnostim, ki delujejo v goratih predelih, da je treba pospešiti postopek za izdajo dokumentov, ki jih je sedaj lahko dobiti le v videmski pokrajini in da bi bili v večji meri upoštevanji pri pripravi deželnih turističnih programov.

Župan Paletti je prefekta predvsem pozval, da bi posvetil posebno pozornost vprašanju zakonu o zaščiti etnične manjšine kot neobhodno potrebnemu instrumentu za ohranitev kulturnih posebnosti, ki jih hrani dolina Rezije.

Ob koncu, da bi se prefekt neposredno seznanil s krajevnimi stvarnostjo, je obiskal vas, Osojane, ki je bila najbolj prizadeta ob potresu leta 1976 in v kateri se še sedaj vidijo znaki tega tragičnega dogodka. V tem kraju je namreč obnova poškodovanih poslopij še nedokončana. To situacijo je treba do leta '92 spremeniti, ko se bo finančni priliv iz državnih blagajin prenehal.

Ob koncu lahko dodamo, da je videmski prefekt v tej svoji nalogi, da bi izboljšal odnose med državo in krajevnimi ustanovami, povsem uspel v svojem poslanstvu.

LUIGIA NEGRO

Župan Rezije Luigi Paletti

O Cimosu spomladi

KOPER — Predstavniki koprškega izvršnega sveta in Cimosu so se dogovorili, da s spremembo zazidalnega načrta za Obrtniško cono v Šalari ne gre hiteti dokler ne bodo pojasnjene vse sporne zadeve z novogradnjami, ki jih predlaga Cimos. To pa pomeni, da delegati koprške občinske skupščine do pomladi prihodnjega leta zanesljivo ne bodo obravnavali predloga spremembe zazidalnega načrta. Do takrat naj bi Cimos na novo pripravil vsa pojasnila v zvezi z novogradnjami, zlasti v zvezi s kataforezo, ki je najbolj razvnela razprave v KS Škocjan in Olmo. Izvršni svet občine se bo odločil o tem, ali naj o tej problematiki ponovno organizira javno razpravo, gradivo, ki ga bodo pripravili v Cimosu, pa bo poleg vseh zahtevnih pojasnil vsebovalo tudi izračun oziroma oceno ekonomskih posledic za to podjetje, če ne bi dobili "zelene luči" za novogradnje. Ob tem dodajmo le še to, da javne razprave o Cimosovi kataforezi potekajo že od letošnje pomladi, da krajani nasprotujejo novogradnji, cimosovci pa trdijo, da novogradnje ne bi bistveno povečale ekološko ogroženost tega dela Kopra.

D. G.

Potovanje v lepi svet v obljubljeno Italijo

KOPER — Potovanje v lepi, bogati svet, v »obljubljeno« deželo Italijo ali Francijo, se je za 15 Srilančanov in tri Kitajce končalo v zalivu oziroma pristanišču pred Ortopedsko bolnišnico v Valdoltri. Oreste Granato in Adriano Morato iz Trsta z gliserjem »Alida« nista uspela pobeigniti iz slovenskih vod, nista uspela prepeljati »tovora« v Italijo... Miličniki mejne milice iz Kopra so jih presenetili; po več kot dve uri in pol trajajočem lovu ob slovenski obali, so prišli vse - dva tihotapca in osemnajst »potnikov«.

Gliser »Alida«, okroglih 9,5 metra dolgo plovilo z dvema motorjema po 310 KS in z maksimalno hitrostjo vsaj 45 navtičnih milj na uro ter radarjem, katerega domet je kar okrog 100 kilometrov, je bil dalj časa privezan v portoroški marini. Glede na to, da je bil lastnik gliserja Oreste Granato, 45 let, iz Trsta, delavec koprške UNZ dokaj znan (pred desetimi leti je zaradi tihotapstva že imel opravka z miličniki in sodniki, nekaj pa je tudi odsedel), so miličniki bili malce bolj pozorni na njegov gliser. In sinoči okrog 18.45 je gliser izplul iz portoroške marine. Proti Savudriji in Umagu. Malo je zaokrožil sem in tja, potem pa pristal ob pomolu avtokampa Polineze v Katoru. Nato je izplul. Ob 19.20 pa so se pred njim pojavili miličniki s patrolnim čolnom M 44. Gliserju oziroma vozniku so s predpisanimi signali dali vedeti, da se mora ustaviti. In namesto, da bi se ustavil, je Oreste pritisnil na plin. Mejni miličniki pa za njim. Začel se je lov za ubežnikom.

Gliser je »taval« sem ter tja po jugoslovanskih ozemelskih vodah, M 44 pa mu je sledil. Znašli so se pred Piranom, Portorožem, Strunjanom, nato je gliser z vso močjo odpejal mimo Izole proti Kopru in Debelemu rtiču. Miličniki so mu sledili. Pri Debelem rtiču je gliser zaplul tik ob svetilniku, zaokrožil okrog njega in se približal obali. Ekipa na M 44 mu je še vedno sledila, a ni nasedla. Morje, plitvine predobro poznajo, da bi jih »znanec« Oreste prental. Počakali so, »Alida« pa je v tem času tik ob obali zapeljala proti zalivu

oziroma pristanu pred bolnišnico v Valdoltri. Ostalo jim je upanje, da se bodo na tak način znašli v »temi«, da jih radar čolna milice ne bo več znal. Pa so se usteli. Miličniki so gliserju sledili in ko je »trdo« pristal v zalivu (trčil je tudi v neko ribiško ladjo), je bilo vsega konec. Z ladje sta Oreste in njegov pajdaš Adriano hotela pobeigniti, a ni šlo, s »trdimi« nogami pa so ostali tudi Srilančani in Kitajci. Akcija, ki je trajala okrogli dve uri in štirideset minut, je bila zaključena. S »špediterjema« in osemnajstimi potniki se danes popoldan pogovarjata sodnica za prekrške in preiskovalec s temeljnega tožilstva v Kopru in že jutri bo morda znana nadaljnja usoda prebežnikov ter seveda »špediterjev«.

Kot smo uspeli izvedeti, so srilanški begunci za pot v Italijo in morda naprej ali pa samo za prehod meje plačali 1300 dolarjev na človeka. Koliko so imeli stroškov za pot do Zagreba, kjer so »pristali« 12. decembra, ni znano. Tudi, ko smo danes poskušali navezati stik z njimi (razen svojega jezika ne znajo drugega, zato nam je pri tem pomagal Srilančan, ki je bil trenutno v Luki Koper), ni bilo od njih nobenih odgovorov. Prevajalec, sicer radiotelegrafist na ladji »Nikolas K«, ki je danes pristala v Kopru, je povedal, da od njegovih sonarodnjakov v skupini ni moč pričakovati nikakršnih odgovorov, da se bodo »odprli« kasneje pri sodnici. Dodajmo še, da so do konca novembra delavci sektorja za mejne zadeve in tujce pri koprski UNZ imeli opravka že s 3266 tujci, ki so hoteli ilegalno čez mejo, bili vrnjeni v Jugoslavijo, ali pa bili prejeti v mejnem pasu. Prvič po dolgih letih pa se je zgodilo, da so ujeli tako veliko skupino prebežnikov, ki se je hotela poslužiti morske poti. Zanimivo je tudi to, da sta Italijana na vsak način skušala najti »rešitev« v jugoslovanskih vodah, saj se jima bi na drugi strani meje - tudi tam so imeli pripravljen »sprejem«, ker akcija v naših vodah ni ostala neopažena - bržčas še slabše pisalo kot pri nas.

DUŠAN GRČA

Dreveje in rastlinje

Najzlahtnejše sorte smrek z rušo
ali v lončeni posodi

PROSEK 1000 - TELEFON (040) 251130

Sestanek Pokrajinskega odbora za zaščito vrednot odpornišva V Rižarni ostra obsodba grobih izjav misovskega prvaka Pisanòja

Včeraj je bil v Rižarni sestanek Pokrajinskega odbora za zaščito vrednot odpornišva in demokratičnih institucij, ki ga je sklical predsednik Pokrajine Trst in Odbora Dario Crozzoli. Sestanek je predsednik sklical po izjavah, ki jih je misovski senator Pisanò izrekel v Turinu in Trstu (dvakrat) o Rižarni. Kot je znano, je misovski prvak dejal, da je Rižarna izmišljotina in da bi jo bilo treba porušiti (kar z dinamitom). Pozneje je svoj izpad nekoliko "omilil" in dejal, da je bilo tam nekaj žrtev, zanimal pa je obstoj uničevalnega tabo-rišča.

V uvodnih besedah je Crozzoli naglasil simboličen pomen, ki ga je imel sestanek v Rižarni in nato ostro obsodil Pisanòjevo skruniteljsko kampanijo. Naglasil je, da se Odbor ni sestal zato, da bi služil kot resonančna skrinja misovskemu prvaku,

ampak da bi jasno in glasno stopil v obrambo vrednot odpornišva in zavrgel poskuse, ki želijo sprevreči nekatere neovrgljive zgodovinske resnice. V tem smislu je Crozzoli uokviril Pisanòjeve izjave v širši poskus evropske desnice, da bi prikrija zločine fašizma in nacizma in hkrati uveljavila nove oblike rasizma.

Crozzoli je v svojem posegu omenil tudi govor, ki ga je imel prav letos v Rižarni podpredsednik senata Aldo Aniasi in naglasil tisti del, ko je senator omenil čudno tišino Trsta glede Rižarne in nacifašističnega terorja. Tišina ima čuden prizvok, kot da bi mesto želelo izriniti iz lastne zavesti grozo fašizma. Crozzoli je takšen molk odločno obsodil in bil kritičen tudi do vseh tistih političnih in družbenih sil, ki ob tako hudih izjavah, kot so bile Pisanòjeve, jasno in glasno ne izrečejo svoje obsodbe.

Med drugim je predsednik dejal, da je že zaprosil RAI za posnetek Pisanòjevih izjav, ki jih bodo proučili in ugotovili, če obstajajo osnove za sodno prijavo.

Predsednikovim izjavam je sledila daljša razprava, v katero so posegli predstavniki borčevskih organizacij, združenj bivših deportirancev, družbenih gibanj, občinskih uprav, ACLI, SKGZ, političnih strank, sindikatov, kratka, organizacij, ki so članice odbora. Na rob tega naj zapišemo, da je bilo tudi nekaj organizacij in strank odsotnih, kar jim seveda ni v čast.

V razpravi so prišlo do izraza obsodbe Pisanòjeve provokacije, predvsem pa zavest, da se premočno naredi za to, da bi ljudje, predvsem mlade generacije, več vedeli o grozotah nacizma in fašizma, o koncentracijskih taboriščih in o odporniškem gibanju. Nekateri posegi so bili pikri tudi v odnosu do tistih krajevnih medijev, ki so objavili poseg misovskega veljaka zgolj iz vidika senzacije, spregledali pa so resnično in globlje ozadje zadeve. Tudi diskutanti so naglasili, da sodi Pisanòjev nastop v vsedravnini in evropski poskus, da bi sprevrgli nekatere zgodovinske resnice in to v čisto kontingentne name- ne. Govorniki so predlagali tudi vrsto pobud, ki naj bi osvestile Tržačane, predvsem pa šolsko mladino o resnicah Rižarne. Govor je bil tudi o tem, da bi zavzeli stališče občinski sveti in druge ustanove. Sestanek je zaključil Crozzoli s tem, da je sprejel predloge in hkrati naglasil, da je ob grobi provokaciji Odbor pričel ponovno delovati, kot bi moral.

Na sliki (foto Magajna) med včerajšnjim zasedanjem Pokrajinskega odbora za zaščito vrednot odpornišva.

Pertusi in Capuzzo »junaka« torkove seje Pokrajinski svet se je za las izognil razpustu

Svetovalec Zelene alternativne liste Capuzzo je po pričakovanjih rešil Pokrajino pred komisarsko upravo in torej pred predčasnimi volitvami. Njegov odhod iz sejne dvorane je namreč neposredno zmanjšal številni kvorum za prodor bilance, ki je bila tako odobrena le z dvanajstimi glasovi (KD, PSI, PRI, PLI in PSDI), nasprotnih pa je bilo enajst svetovalcev KPI, LpT, MSI in SSK. Capuzzo je svoj umik iz dvorane utemeljil z dejstvom, da je Crozzolijeva uprava sprejela nekatere njegove zahteve v zvezi z zaščito okolja in tudi z delovanjem Kraško-obalne konzulte. Proračun je podprl tudi svetovalec Pertusi, ki ima za sabo »zanimivo« politično pot. Dolgo let je bil socialdemokrat, nato pa je prestopil k Zelene marjetici, s katero je bil izvoljen v pokrajinsko skupščino, nekaj dni po izvolitvi pa se je znova vrnil v »matično stranko« PSDI. Eno leto je bil nato v stalni polemiki s tržaškim vodstvom svoje stranke, v glavnem je

vseskozi glasoval z opozicijo, v torkov ponoči pa je napovedal, da zapuša PSDI in da glasuje za proračun le v osebnem imenu oziroma kot predstavnik novoustanovljene neodvisne skupine. Večinska koalicija po Pertusijevi potezi lahko sedaj računa na podporo enajstih svetovalcev na 24, kar pomeni, da je številčno gledano manjšinska. Razen seveda če nočemo upoštevati, da je Pertusija v večini sedaj zamenjal Capuzzo.

Proti bilanci je glasoval tudi svetovalec Harej, ki je rekel, da si odbor ne zasluži ne zaupanja, še manj pa priznanja Slovenske skupnosti. Ob tem je treba povedati, da je KD do zadnjega politično pritiskala na Hareja in na njegovo stranko, naj ne glasujeta proti bilanci. Predsednik Crozzoli je v repliki vsekakor podčrtal, da bo uprava odselej naprej še bolj pozorno sledila problemom sožitja in zaščite slovenske manjšine.

Župan in predsednik Pokrajine sta včeraj napovedala odstop

Predsednik Pokrajine Crozzoli in tržaški župan Richetti sta napovedala odstop. Do uradne formalizacije odstopa bo verjetno prišlo v začetku prihodnjega januarja, nakar bodo imele stranke na osnovi reforme krajevnih uprav dva mese- ca časa za izvolitev novih upraviteljev. Politični položaj v obeh osrednjih upra- vah je vsekakor še zelo negotov in nejasen, tako da v bližnji bodočnosti ni pričakovati sporazuma o izvedbi tako imenovane štafete. Demokristjani vsekakor še niso določili Crozzolijevga naslednika na čelu Province (govori se o kandidaturi Poiluccija), isto velja tudi za socialiste na Občini.

Uradni kandidat Craxijeve stranke za župana je bil dolgo časa sedanji pod- župan Seghene, zaradi notranjih razhajanj pa je njegova kandidatura sedaj od- padla. V političnih krogih se govori o kandidaturah občinskega odbornika za urbanistiko Cecchinija in pokrajinskega sekretarja Perellija. Dokončno odločitev o tem pa bodo sprejeli šele po novem letu.

Torkov koncert v gledališču Miela sklenil drugi krog letošnje Primorske poje V iskanju kakovostnejših razsežnosti

S torkovim koncertom v tržaškem gledališču Miela Reina se je zaključil tudi drugi krog letošnje 21. revije Primorska poje: v tem jesenskem nizu so od 25. novembra do 19. decembra na osmih koncertih nastopili najboljši primorski zbori z obeh strani meje, ki so po mnenju strokovne zborovske komisije z nastopom na prvem delu revije dokazali najboljšo poudarjalno raven. Ob letošnji izvedbi so si organizatorji - Zveza slovenskih kulturnih društev in Zveza pevskih zborov Primorske - zastavili še nov cilj in v ta najmnogičnejši praznik zborovskega petja vnesli izrazitejšo tekmovalnost. Poglaviti je bil namen, da bi revijo predstavili v nekoliko drugačni luči in jo obogatili z možnostjo kakovostnejših razsežnosti. Tako se je po nizu koncertov od februarja do maja, ko je na obeh straneh meje nastopilo 125 primorskih zborov, v drugem krogu predstavilo približno 30 vokalnih zasedb, od teh jih sedem uspešno deluje v zamejskem prostoru.

Ob vezni besedi Marinke Počkaj je zaključni koncert, ki je prvič zaživel v dvorani tržaškega gledališča Miela, pod vodstvom zborovodje Bogdana Kralja otvoril dekliški pevski zbor Vesna iz Križa, ki že nekaj let s posebno pozornostjo goji predvsem ljudsko pesem raznih narodov in avtorske pesmi sodobnih skladateljev, na torkovem nastopu pa je predstavil ciklus Otroški svet z Merkuševimi, Kogojevimi, Colacichijevimi in Kumarjevimi pesmimi. Kot je že vrsto let

navada, je tudi zaključni koncert vključeval nastop italijanskega zbora: tokrat je kot gost večera zapel tržaški moški pevski zbor Val Rosandra, ki ga vodi Lucio Verzier. Najštevilnejši - sestavlja ga namreč skoraj 50 pevcev - je bil nato mešani pevski zbor iz Podnanosa v Vipavski dolini, ki se je pred dvema letoma poimenoval po rojaku, organistu in skladatelju Stanku Premrlu. Pod vodstvom Loredane Savojic je občinstvo navdušil s pesmimi petih slovenskih skladateljev, in sicer Premrla, Simonitija, Srebotnjaka, Tomca in Vrabca. Še zadnji koncert letošnje Primorske poje je učinkovito sklenil mešani pevski zbor Primorrec-Tabor iz Trebč in z Opčin, ki ga vodi zborovodja Matjaž Šček. Po Gallusovi Agnus dei in Merkuševi Jablani je še posebej izvalil ploskanje občinstva z vokalno-instrumentalnim podajanjem litvanske domovinske pesmi Algirdasa Martinaitisa, pri kateri so sodelovale Tamara Giorgi, Andrejka Starec in Dunja Fabjan. Ob navdušenju občinstva pa je zbor »uradnemu« delu koncertnega sporeda ob koncu dodal še prirsčar carol - angleško božično pesem iz 15. stoletja.

Ob zaključku letošnje prve »drugačne« izvedbe Primorske poje je v imenu organizatorjev spregovoril predsednik ZSKD Ace Mermolja. V svojih uvodnih mislih je naglasil pomembnost petja, ene izmed tistih dejavnosti, ki združuje Slovence v lepih in hudih trenutkih, med sprostitvi-

jo in ob odločilnih korakih, združuje pa nas tudi danes, ko »smo Slovenci pred novim korakom na poti k lastni suvereni državi«. Mermolja je poudaril tudi dejstvo, da »združevalno moč petja naglasujemo Slovenci, ki živimo izven meja matične države, toliko bolj jasno in glasno, ker vemo, da je naše življenje tu, a srce ne pozna meja«. Priložnostni govor je sklenil z mislijo o gradnji skupne Evrope, ki naj postane prijazen dom za vse. Z

novoletnimi voščili pa je izrazil željo, da bi se prihodnje leto še srečali na Primorski poje, saj je revija le po številu izvedb lahko stara, njen smisel pa danes še toliko bolj veljaven, »zato ohranimo to pobudo, ki nam je vsekakor dala več zadoščenja in veselja kot pa razočaranje.« (dam)

Na sliki (foto Magajna) mešani pevski zbor Primorrec-Tabor z zborovodjo Matjažem Ščekom.

CGIL proti sporazumu o Monteshellu

V Sinji dvorani bivše rafinerije Aquila bo danes ob 15. uri generalna skupščina vseh vpisanih v sindikat CGIL, ki so trenutno v dopolnilni blagajni. Skupščina bo vsekakor odprta tudi vsem ostalim delavcem, saj bo sindikat ob- razložil svojim članom, zakaj se je CGIL uprla načrtu sporazuma o Monteshellu.

O načrtu sporazuma je tekla razprava na deželnem odborništ- tvu za industrijo, kjer so bili, po- leg odbornika Sara, še zastopniki vseh treh sindikalnih organizacij, predstavniki Monteshella ter združenja industrijcev. Na načrt so najprej pristali sindikalisti UIL, predvčerajšnjim pa so dokument podpisali še zastopniki CISL. CIGL je svoj odklon utemeljila z dejstvom, da v načrtu ni pravega jamstva za ohranitev delovnih mest 152 delavcev bivše Aquile v dopolnilni blagajni, za katere je Monteshell postavila predpogoji, naj delavci odstopijo od svojih za- htev v pričakovanju odločitve CIPI. Pri tem pa je družba Monteshell postavila še eno postavko in sicer to, da ne odslavlja delav- ce, ki ne bodo podpisali tega pisma. Prav zaradi tega se je CGIL odločila, da bo vztrajala na svojih stališčih.

Na pobudo Foruma za konstituantno soočanje med socialisti in komunisti Kakšne so perspektive tržaške levice

Tržaški Forum za konstituantno je priredil v torkov zvečer, v hotelu Savoia-Excelsior razpravo o perspektivah levice v našem mestu. O tej žgoči temi sta spregovorila pokrajinska tajnika PSI ter KPI Alessandro Perelli, oz. Nico Costa. Debatu je vodil Bruno Zvecek, ki je dejal, da je dejavnost in politika Foruma usmerjena v izgradnjo alternativne političnemu monopolu Kršćanske demokracije v Italiji in v našem mestu. Člani Foruma menijo, je dejal govornik, da bo glavni nosilec alternativne Occhettova nastajajoča Demokratična stranka levice. Alternative pa na noben način ne bo brez odločujoče udeležbe Socialistične stranke. Izhajajoč iz te logične premise se je članom Foruma zdelo potrebno, da se tudi v Trstu začne javni dialog med komunisti in socia- listi.

Perelli je poudaril, da je v Trstu glavna zavora za tesnejše sodelovanje med komunisti in socialisti dejstvo, da je PSI že dolgo let aktivno soudeležena pri upravi mesta, medtem ko je KPI v opoziciji. Zaradi tega je povsem razumljivo, da so stališča obeh strank večkrat zelo različna in nasprotujoča. Kljub temu, je Perelli opozoril, da sta zadnje čase KPI in PSI glede pomembnih vprašanj večkrat poeno- tila svoja stališča. Na tak način je levica uspešno branila pravice in interese tržaškega prebivalstva. Ta akcijska enotnost se je osnovala na stvarnih problemih in ne na ideoloških frazah, kar je še posebej spodbudno za prihodnost. Perelli je še dejal, da v Trstu verjetno ni mogoče osnovati levičarske alternative Kršćanski demokraciji, kot dokazujejo volilni rezultati. Bolj smotno in stvarno bi bilo misliti na neko laično alternativo, ki bi bolj ustrezala tržaški politični kulturi in socialnim razmeram.

Costa je pojasnil, da komunisti ostro kritizirajo način, kako večinske stranke upravljajo Tržaško občino ter ostale javne ustanove. V tem oziru KPI kritizira tudi socialiste, ker PSI večkrat podreja svoja nadvse pozitivna načela logiki oblasti. Obenem pa je tajnik tržaške KPI opozoril, da je sodelovanje med komunisti in socialisti včasih zelo plodno ter uspešno. Tudi v naši pokrajini. Dokaz za to trditev Costa vidi v številnih upravnih uspehih levih koalicij v Zgoniku, Repentabru in Dolini ter v osnovanju nove levičarske uprave v Miljah. Costa se je strinjal s Perellijem, da je v zadnjem obdobju sodelovanje med komunisti in socialisti v tržaškem občinskem svetu in na drugih nivojih obrodilo številne uspehe. Kot primer te uspešnosti je govornik poka- zal na povsem pozitivno vlogo, ki sta jo tržaška senatorja Spetić in Agnelli odigrala v parlamentu pri pripravi zakona za obmejna območja. Skupna akcija obeh senatorjev je bistveno izboljšala zakon in zagotovila Trstu številne ugodnosti. Razprava je žal velikokrat bila visoko teoretska, ko pa so se govorniki dotaknili konkretnih problemov, se je takoj razživel. Tako na primer je Costa menil, da ena izmed glavnih tem, v kateri bo morala levica najti skupni jezik, je ravno zaščita slovenske manjšine. Costa je menil, da mora levica na vsak način izbojevati tak zakon, ki bi Slovincem zagotovil vse državljanske in narodne pravice, tako kot predvidevajo ustavna določila. Tej misli je pritegnil tudi Perelli, ki je menil, da so ljudje že zdavnaj premo- stlinarodnostno nestrpnost, ki je pogojevala tržaško družbo. Čas bi bil, je dejal, da bi tudi stranke končno prisluhlnile »zdruzi pameti«. (w)

V tržaških menjalnicah težave z menjavo dinarjev

Bralci so verjetno opazili, da je iz tečajne listine Tržaške kreditne banke, ki jo objavljamo v Primorskem dnevniku, izginil tečaj dinarja. Po krajši raziskavi smo ugotovili, da nekatere banke in menjalnice na Tržaškem in tudi nekatere na Goriškem dinarjev niso kupovale, ali pa so jih kupovale v omejenih količinah. Banke, menjalnice in trgovine pa so dinar od- kupovale po zelo različnih cenah, vsekakor pa za kar 20 ali celo 30 odstot- kov slabše, kot je po odbitku provizije

uradna menjava v Jugoslaviji. Zakaj tako? Po informacijah iz slovenskih bančnih krogov v Trstu so le-ti sledili Dunaju in Zürichu, kjer, tako so dejali, dinar od ponedeljka opoldne ne kotirajo več. Dodali so, da ne poznajo pravih vzrokov za takšno nezaupanje do dinarja, med najverjetnejšimi vzroki pa je šušljanje o morebitni devalvaciji dinarja. V bankah imajo tudi težave pri vzpostavitvi rednih komunikacij- skih kanalov za dnevno poslovanje z Beogradom in Ljubljano.

Na srednji šoli F. Erjavec so obnovili zavodski svet

Prejšnjo nedeljo in ponedeljek so bile na nižji srednji šoli F. Erjavec volitve za obnovo zavodskega sveta. Udeležba staršev in šolnikov je bila nadvse zadovo- ljiva: med starši se je volitev udeležilo skoraj 92 odstotkov upravičencev, med šolniki pa 61 odst., kar je gotovo tudi izraz velike zavzetosti za to šolo, še posebno po zadnjih peripetijah, ki jih je doživela v zvezi s poskusom racionaliza- cije šolske mreže.

Poglejmo še, kateri starši in šolniki so bili izvoljeni. Starše bodo v zavod- skem svetu zastopali (poleg treh že izvoljenih) Vojko Breclj, Mirella Mollicone por. Cermelj in Leda Vattovani por. Solc, profesorje pa Fedora Crevati por. Leone, Tamara Calusa por. Pocco in Robert Sarazin.

Župan Locchi zelo ostro napadel SSk V Nabrežini ne bo komisarija ostajajo pa številne težave

Devinsko-nabrežinski občinski svet je pozno sinoči kljub politični krizi tristranske koalicijske KD-PSI-SSK odobril finančni proračun za prihodnje leto. V Nabrežini za sedaj torej ne bo prišel vladni komisar, nevarnost predčasnih občinskih volitev pa ostaja še vedno na obzoru.

Bilanco so podprli vsi trije večinski partnerji, a z različnimi utemeljitvami. Medtem ko so demokristjani in socialisti politično podprli proračun, so ga svetovalci SSk odobrili le kot tehnično sredstvo proti komisarju upravi. Načelnik Slovenske skupnosti Brecelj je namreč znova glasno zahteval odstop župana Locchija, ki je v uvodnem posegu zelo ostro napadel njegovo stranko.

Komunisti in svetovalci Zelene liste, ki so glasovali proti bilanci, so bili mnenja, da vse skupaj že meji na politično farso, saj je proračun pravzaprav sad politične večine, ki je ni več. Komunisti so se vsekakor izrekli proti možnosti novih volitev in se znova opredelili za levičarsko upravo s socialisti in s Slovensko skupnostjo.

Župan Locchi je uvodoma obnovil dogajanja, ki so privedla do politične krize v občini in seveda zagovarjal svoje nedavno pismo notranjemu ministru glede dvojezičnih izkaznic. Šlo je po njegovem za predvolilno obvezo Krščanske demokracije, ki naj ne bi bila v nasprotju z doseženo stopnjo sožitja oziroma s pridobljenimi pravicami slovenske manjšine. Locchi je zelo ostro napadel Slovensko skupnost in prebral neke vrste hudo obtožnico proti tej stranki, kateri je očital demagogijo in tudi narodnostno nestrpnost, pri čemer je

zavrnil vse kritike na račun pisma ministru Scottiju. Sodeč po vsebini in tudi po tonu sinočnje županove izjave, je v teh pogojih težko verjeti, da se bodo odnosi med njim in SSk v bližnji bodočnosti kakorkoli izboljšali, čeprav je Locchi na koncu vendarle poudaril, da še verjame v zavestništvo s SSk. Pri tem pa, v primeru dokončnega razkola v sedanji koaliciji, ni izključil tudi možnosti drugih političnih večin, z njim a tudi brez njega.

Tudi glede Sesslana je bil župan oster in polemičen do SSk, kateri je očital, da je do včeraj vneto zagovarjala turistični razvoj Sesslanskega zaliva, sedaj pa se nepričakovano umika. Obenem pa pogojuje odobritev zadnjih obvez za Sesslan s sprejetjem nekaterih obvez s strani Dežele v zvezi s kraškim parkom.

Locchi je ob koncu svojega uvodnega poročila še povedal, da odbor ni sprejel zahteve KPI po sklicanju izredne občinske seje o znani aferi Gladio. Župan je sicer priznal, da gre za važno vprašanje, ki zaradi odkritja skladišč orožja od blizu zani-ma tudi Nabrežino, komunisti pa ga skušajo po njegovem izkoristiti v politične namene.

Njegovo izvajanje je glasno prekinil Brezigar rekoč, da je to županovo stališče čisto njegovo osebno, ne pa sad stališča celotnega občinskega odbora. Jabolko spora ni bil vsekakor finančni proračun, pač pa, poleg seveda dvojezičnih izkaznic, tudi Sesslan. Komunisti in zeleni so zahtevali odločitev razprave, zahtevo pa so podprli tudi svetovalci Slovenske skupnosti.

S.T.

Ob vzdržanju Slovenske skupnosti Zgoniški občinski svet odobril proračun 1991

Zgoniški občinski svet je v torek kot osrednjo točko dnevnega reda obravnaval in z glasovi svetovalske večine tudi odobril proračun za finančno leto 1991 skupaj s triletnim programskim dokumentom, medtem ko se je Slovenska skupnost vzdržala z obvezo, da bo pozorno sledila razvoju dogodkov in zavzela odgovorno stališče ob posameznih sklepih.

V razpravo o proračunu, ki ga je pred skoraj dvema mesecema že predstavil in podrobno orisal župan Miloš Budin, je posegel le načelnik Slovenske skupnosti Jožko Gruden. Kljub omejenemu številu razpravljalcev pa so bile postavljene pod drobnogled malodane vse postavke in dejavnosti, ki so v pristojnosti občinske uprave.

Istočasno pa je prišlo tudi do izraza, da se lahko ista dejstva predstavljajo s povsem nasprotnimi ocenami. Vsekakor pa je šlo za pozitivno konfrontacijo stališč in pogledov. Župan je npr. oporekal izjave, da ne upošteva pripomb opozicije, prav tako je poudaril, da je potreben vpis v proračun, oziroma triletni načrt programski dokument vseh potrebnih javnih del, realizacija, katerih pa odvisi od dodelitve prispevka s strani »višjih« uprav oziroma ustanov.

Pravičnejše bi bilo, če bi dežela dodeljevala podpore občinam po točno določenih merilih, medtem

Uprava občine Dolina sporoča, da bo danes prekinjena dobava vode za Ricmanje, Boršt in Zabrežec od 9. do 12. ure zaradi rednih vzdrževalnih del podjetja ACE-GA.

B. S.

Redni natečaj za vstop v stalež

Sindikata slovenske šole sporoča, da je razpisan redni natečaj za vstop v stalež za poučevanje na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah. Rok za vložitev prošnje zapade 10. januarja 1991. V teku je tudi redni natečaj za tehnične učitelje ITP za naslednje natečajne razrede: kemijski laboratorij, mikrobiološki laboratorij, elektronski laboratorij, fizikalni laboratorij, mehanski laboratorij in laboratorij za informatiko. Rok za predložitev prošnje zapade 27. decembra letos. Potrebni obrazci in informacije so na razpolago na sedežu SSS, Ul. Carducci 8.

† Nepričakovano nas je zapustil naš dragi

Franko Kocjan

Pogreb bo v soboto, 22. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Prosek.

Žalujoci žena Ines, hči Katrin, mama Pavla, sestra Joži z družino, tašča Celesta in tast Pepi.

Gabrovec, 20. decembra 1990

Žalovanju družine se pridružujeta svak Igor in Roberta.

Žalovanju Ines in Katrin se pridružujejo

Dario, Ombretta in Elisa

Ob bridki izgubi dragega moža in očeta izrekajo vzgojiteljici Ines Furlan, hčerki Katrin in svojem globoko sožalje ravnateljica, učno in neučno osebje dolinskega didaktičnega ravnateljstva. Sožalju se pridružujejo tudi starši dolinskega vrtca.

Ob boleči izgubi moža in očeta izrekajo iskreno sožalje učiteljici Ines in hčerki otroci, učiteljici, starši in ga. Imelda otroškega vrtca Mačkolje

Ob prerani izgubi moža oz. očeta Franka izrekajo Ines, Katrin in svojcem občuteno sožalje kolegice Saša, Mariza, Nereide in Silvana

Ob tragični izgubi dragega moža in očeta Franka Kocjana globoko sočustvujeta z Ines in Katrin Magda in Mario Milkovič z družino

Ob boleči izgubi očeta izrekajo Katrin in mami Ines občuteno sožalje učenci, starši, učno in neučno osebje osnovne šole L. Kokoravec - Gorazd

Draga Ines in Katrin, ob izgubi ljubljene moža in očeta, Vama izreka iskreno sožalje Saša z otroki in možem

Ob izgubi dragega Franka izrekajo iskreno sožalje Ines in družini teti Viktoriji in Pina ter stric Franc

Ob izgubi dragega sina Franka Kocjana izreka iskreno sožalje prizadeti družini Društvena gostilna na Proseku

Slovensko kulturno-gospodarska zveza izreka Nerini Švab in družini iskreno sožalje ob boleči izgubi drage mame Ane.

Ob izgubi drage mame Marije izrekata Dragu Mirošiču in družini občuteno sožalje Ani in Klavdij Palčič

Ogledal si je skladišče orožja organizacije Gladio Casson včeraj v Nabrežini

Beneški sodnik Felice Casson (na sliki) ne pozna počitka. Njegov ritem v preiskavi zadeve Gladio in iskanju povezav med skladiščem orožja v Nabrežini s petoveljskim atentatom je tako udaren in prodoren, da preseneča vse, še najbolj novinarje, ki so mu vsak dan za petami, da bi odkrili kaj novega. Včeraj je Casson pustil z dolgim nosom tržaške novinarje, saj smo šele sredi popoldneva izvedeli, da se je jutraj mudil na Tržaškem, popoldne pa v Vidmu.

Casson je v spremstvu agentov beneškega Digosa odpotoval iz Benetk ob 9. uri. V Nabrežini si je ogledal jamo-bunker na Trturju blizu nabrežinske postaje Bivio, kjer naj bi po pričevanju Giovannija Contija leta 1972 otroci po naključju odkrili skladišče orožja. Kot smo že obširno pisali, je k »ponovnemu« odkritju te jame bistveno prispeval prav naš dnevnik ob sodelovanju Giovannija Contija, ko se je pred približno mesecem dni mudila v Trstu ekipa televizijske oddaje Samarcanda. Conti je takrat popeljal na kraj tudi odvetnika Bernota, ki je nekaj dni zatem pospremil k jami še agente beneškega Digosa. Kaj je včeraj ugotavljal v Nabrežini Casson, ni znano, verjetno pa ni odveč domneva, da je skušal pre-

veriti resnični datum odkritja skladišča, kajti zadnje čase se širijo vesti, da je skladišče v resnici bilo odkrito leta 1971, torej leto dni preden so karabinjerji dali v javnost vest. Dvom je nastal tudi zato, ker slika jame, ki so jo objavili karabinjerji leta 1972, ne odgovarja bunkerju, v katerem Conti trdi, da je kot fantič odkril orožje. Po Nabrežini se je Casson podal na tržaško kvesturo, kjer se je srečal z odgovornim za tajne službe v naši deželi. Popoldne se je sodnik mudil v Vidmu, kjer se je pogovarjal z dvema funkcionarjema, ki naj bi se svojčas ukvarjala z zadevo Gladio. Zakaj je Casson zavil v Videm, je uganka. Morda pa ne bo odveč spomniti, da je bil takrat poveljnik karabinjerjev general Mingarelli, s katerim ima Casson že odprte račune zaradi preusmeritve preiskave o petoveljskem atentatu. (N. F.)

Neznanci pomazali steno gostilne Karis na Pesku

V noči na sredo so bili neznani mazači ponovno na delu. Tokrat so z žaljivim napisom pomazali steno ob vhodu v restavracijo Karis na Pesku. Gostilnarska sekcija SDGZ je izrekla svojemu članu in odborniku Giulianu Karisu solidarnost, obenem pa je izrazila zaskrbljenost nad dejstvom, da postajajo mazači vse bolj predrzni, saj so stopili v akcijo opolnoči in to v neposredni bližini mejnega prehoda. V izjavi SDGZ piše tudi, da združenje skrbi dejstvo, da so se mazači tokrat »spravili na gospodarski obrat in tako dokazali, da jih ob spominskih obeležjih in kulturnih objektih moti tudi vse, kar je slovenskega«.

(Foto D. Križmančič)

Tovornjak potegnil za seboj cev z zidarskim odrom vred

Ulica Commerciale je bila včeraj zjutraj prizorišče povsem neobičajne nesreče, ki je za nekaj ur povsem ohromila promet. Malo po 8.40 je iz Ul. Borghi zavil proti Kolonji manjši tovornjak fiat 75, ki ga je upravljal šofer Rino Freschi iz Trevisa. Šofer najbrž ni opazil, kako blizu je bil zidarski oder, ki so ga postavili pred neko stavbo v popravilu v višini hišne številke 110. Z zadnjim delom tovornjaka je tako potegnil za seboj cev, na kateri je slonel oder, ki ni bil prav majhen, saj je bil dolg dvajset metrov, visok pa šest.

Ko je tovornjak zapeljal navkreber se je nekaj cevi zvilu, popokale so vezi in celotno ogrodje se je pričelo nevarno nagibati proti cesti. Zidarski oder gradbenega podjetja Boscaro iz Tržiča pa je bil privezan tudi s posebnimi varnostnimi vezmi, tako da ni zgrmel na ulico, pač pa se je »ulegel« na parkirano lanco beta Piera Quiaie, ki stanuje v Ul. delle Linfe 27, ter na fiat fiorino, ki ga je upravljal 47-letni Pietro Bensi iz Ul. Montecengio 2/3.

Zidarski oder mu je poškodoval fiorino, Bensi pa je uspelo brez pomoči stopiti iz vozila. Na kraj nesreče so prihiteli gasilci, s katerimi je bil tudi inženir Trigatti, ki je sledil previdnemu odstranjevanju celotnega zidarske-

ga odra. Posegli so tudi karabinjerji, ki so imeli precej dela s preusmerjevanjem prometa. Do 11. ure je bil del Ulice Commerciale pod Kolonjo zaprt prometu, začasno pa so morali v mesto po dolgih ovinkih tudi avtobusi.

Poskus samomora

Bolničarji in osebje Centra za mentalno zdravje pri S. Vitu so včeraj zjutraj za las rešili življenje 42-letnemu Giorgiu Lipizerju, ki so ga zdravili v centru. Bolnik se je poskusil obesiti. Vrv je privezal na naoknico, kjer so ga našli bolničarji, ki so mu nemudoma priskočili na pomoč. Prepeljali so ga v bolnišnico na Katinaro, kjer so ga sprejeli na oddelku za oživljanje.

Društvo slovenskih izobražen- cev vabi člane in prijatelje na izmenjavo voščil ob bližnjih praznikih, ki bo jutri, 21. decembra 1990, v prostorih Slovenske prosvete v Ulici Donizetti 3 v Trstu. Božično misel bo povedal jezuit Marko Mohorič iz Ljubljane. Začetek ob 20.30.

Sancinovo Veliko knjigo o oljki pred dnevi predstavili v Dolini

Ob številni prisotnosti občinstva in gostov so prejšnji petek v sejni dvorani dolinskega županstva predstavili Veliko knjigo o oljki Vitjana Sancina, ki je izšla pri ZTT in se vključuje v zbirko Jadranskega koledarja 1991 (na sliki M. Magajne utrinek s predstavitev). Kot je že uvodoma poudaril dolinski župan Marino Pečenik, pomeni zadnje znanstveno-poljudno delo agronomu, navdušenega in strokovno sposobnega kmetovalca iz Doline še nov doprinos k uveljavitvi kmetijstva in k ohranjanju te krajevnice tradicije. Velika knjiga o oljki pa je pomembna tudi zaradi poglobljene in račlenjene obravnave oljčne kulture, ki se po nekajletni krizi spet uveljavlja v naših krajih, kot je med drugim poudaril prof. Mario Prestamburgo, docent na tržaški fakulteti za ekonomske vede in blagovnanstvo, avtor uvodne besede. Podrobnosti je o knjigi sami spregovoril Vili Mikac: poudaril je dragocenost tega priročnika, ki je po zasnovi tako bogat, da bi ga težko primerjali podobnim publikacijam na tržišču. Obenem zapolnjuje precejšnjo vrzel v slovenski strokovni knjižni ponudbi. Zatem so spregovorili še Marko Kravos v imenu ZTT, Klavdij Brajnik, ravnatelj HPO, ki je knjigo finančno podprla, in še avtor sam. Praznično vzdruje pa je ustvaril dolinski MoPZ Valentin Vodnik, ki je zapel pod vodstvom Bogdana Kralja.

(dam)

gledališča

VERDI
Operna sezona 1990/91
Nocoj ob 20. uri (red L) deveta ponovitev Bellinijeve opere TUJKA. Dirigent Gianfranco Masini, režija Denis Krief. Zadnja ponovitev opere bo v soboto, 22. t. m., ob 17. uri (red S).

GLEDALIŠČE ROSSETTI
Nocoj ob 20.30 (red prost) bo v Rossettiju gostovalo gledališče ATER - Emilia Romagna Teatro z delom Jeana Geneta LE SERVE. Režija Massimo Castri, kostumi in scene Maurizio Baló, nastopajo Anita Bartolucci, Paola Mannoni in Lucilla Morlacchi.

V abonmaju: odrezek št. 4. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni in Pasaži Protti.

V kavarni San Marco bo danes ob 17.30 srečanje z igralkami drame Le Serve, ki bo do nedelje, 23. t. m., na sporedu v gledališču Rossetti.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo
Nocoj ob 20.30 ponovitev dela C. M. Hennequina in P. Vebra LA PRESIDENTESSA, ki ga je priredil Umberto Simonetta. Režija Mario Licalsi.

Gledališče Ul. Ananian
Naslednja predstava bo kriminalka CHI L'HA VISTA? v izvedbi FARIT Teatra. Predstava je izven abonmaja in bo na sporedu 4., 5. in 6. januarja 1991.

Darujte za
Slovenski visokošolski sklad
Sergij Tončič

kino

ARISTON - 16.00, 21.45 Un angelo alla mia tavola, N. Z.-Avstral. 1990, r. Jane Campion.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 La sirenetta, prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 22.15 Ghost - Fantasma, i. P. Swayze.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Il giallo del bidone giallo, kom. i. Charlie Sheen, Emilio Estevez.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Occhio alla perestrojka, i. Jerry Calà, Ezio Greggio.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 Julie, Barbara e Anne: le calde sorelle, porn. □□

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 Presunto innocente, r. Alan J. Pakula, i. Harrison Ford.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 Atto di forza.

MIGNON - 16.30, 22.15 Due nel mirino, i. Mel Gibson, Goldie Hawn.

EDEN - 15.15, 22.00 Olinka, una bestia in calore, porn. □□

CAPITOL - 16.00, 22.10 Le comiche, i. Paolo Villaggio, Renato Pozzetto.

LUMIERE - 17.30, 22.10 Pepi, Luci, Bom e le altre ragazze del mucchio, r. Pedro Almodovar.

ALCIONE - 16.40, 22.10 Ti amerò fino ad ammazarti, i. W. Hurt.

RADIO - Zaprt.

Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □□

izleti

Zveza upokojencev CGIL iz Nabrežine priredi izlet v Tenerife (Kanarski otoki) od 11. do 25. marca. Za informacije tel. na št. 200036 ali 299640.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

David Pownall

MOJSTRSKA LEKCIJA

Režija MARIO URŠIČ

Jutri, 21. t. m., ob 20. uri ABON-MA RED K

razne prireditve

KD Fran Venturini priredi **BOŽIČNIC** - CO danes, 20. t. m., ob 20. uri v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju.

Pedagoški licej, učiteljske in vzgojiteljske šole A. M. Slomšek yabijo starše in prijatelje mladine na **BOŽIČNICO**, ki bo danes, 20. t. m., ob 10.40.

Slovenska zamejska skavtska organizacija iz Trsta pripravlja **BOŽIČNO SREČANJE ZA STAREJŠE ČLANE** danes, 20. t. m., na Repentabru. Vabljeni so roverji, popotnice in novinci. Začetek ob 20. uri. Kdor želi prespati v Vebrovem domu, naj prinese s sabo spalno vrečo, stiropor in... kaj za pod zob.

Knjižnica P. Tomažič in tovariši - Prosvetni dom - Opčine. Jutri, 21. t. m., ob 20.30 bo srečanje na temo **JE KRAŠKI PARK RES ZASČITA KRASA IN NJE-GOVEGA ČLOVEKA?** Spregovorili bodo deželni svetovalec Miloš Budin, odv. Jože Škerk in deželni svetovalec Andrea Wehrenfennig.

KD Rovte-Kolonovec - Ul. Monte Sernio 27 - vabi v soboto, 22. t. m., ob 20. uri na **CELOVEČERNI NASTOP ŽPZ I. GREC** iz Škedenja. Vodi Boža Hrvatčič.

Slovenski kulturni klub obvešča vse starše in otroke, da bo v soboto, 22. t. m., priredil popoldan Disneyevih filmov. Na sporedu bodo filmi Meč v skali, Topolino-božični spev in Lili - potepuh. Obenem bomo priredili **SEJEM NOVIH IN STARIH IGRAC, OTROŠKIH KNJIG IN STRIPOV** ter **SREČOLOV**. Ves izkupiček bo namenjen odkupu novih prostorov v istem poslopiju. Spored od 15.30 dalje v Ul. Donizetti 3.

Godbeno društvo Nabrežina priredi v nedeljo, 23. t. m., ob 16.30 v telovadnici v Nabrežini **TRADICIONALNI KONCERT OB KONCU LETA**. Gost večera bo MPZ Vesna iz Križa.

Godba Viktor Parma iz Trebče prireja **BOŽIČNI KONCERT** v nedeljo, 23. t. m., ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Vabljeni!

KD I. Grbec - Škedenj priredi v nedeljo, 23. t. m., ob 17. uri v društvenih prostorih **PRAZNIČNO SREČANJE OB KONCU LETA** za člane in prijatelje. Vselja ne bo manjkalo. Prisrčno vabljeni!

NK Bor vabi vse člane in simpatizerje SZ Bor na veselo silvestrovanje, ki bo v prostorih Borovega športnega centra na Vrtdski cesti 7. Igral bo ansambel Krt. Poskrbljeno bo za jedado in pijačo. Informacije in rezervacije v tajništvo združenja vsak dan od 17.30 do 19.30 (tel. 51377) ali v papirnici Sara pri Sv. Ivanu, Trg Gioberti 7/a (v času, ko je trgovina odprta).

TPPZ Pinko Tomažič bo po zelo uspelem koncertu posvečenem Jugoslovanski ljudski armadi v Zagrebu v soboto, 22. t. m., nastopil v Kopru. **KONCERT BO POSVEČEN DNEVU JUGOSLOVANSKE LJUDSKE ARMADE** in bo v Verdiem gledališču ob 18. uri. Iz Bazovice bomo z avtobusi odpeljali ob 15.30.

Godbeno društvo Prosek priredi v sredo, 26. t. m., ob 17. uri **TRADICIONALNI KONCERT**. Sodeluje harmonikaš Zoran Lupinc.

razstave

Galerija kraške umetne obrti Bor - Nabrežina Postaja - sporoča, da bo odprta v nedeljo, 23. t. m., od 10. do 19. ure.

V **galeriji Nadie Bassanese** na Trgu Giotti 8 bo do konca decembra odprta razstava **MARCIE GROSTEIN** z naslovom »Homage to Balanchine: Chair Sculpture Installation«. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V **Društvu slovenskih izobražencev** - Ul. Donizetti 3 - razstavlja **MILKO BAMBIČ** slike iz poplavljenih krajev. Izkupiček gre v prid poplavljenec. Razstava je odprta od 18. do 20. ure.

V **Trstu** je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V **Vili Sartorio** je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v **Muzeju Revoltella** »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v **bivšem anglikanskem templju** pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

Na **Gradu sv. Justa (Bastione fiorito)** bo do 6. januarja 1991 na ogled razstava **MEMORIA DEI LONGOBARDI**. Urnik: 10.30-13.00, 15.00-16.30, ob nedeljah in praznikih 10.30-13.00. Razstava bo zaprta 25. t. m. in 1. 1. 1991.

V **galeriji Malcanton** razstavlja do 23. t. m. slikar **PIETRO GRASSI**.

V **galeriji Cartesius**, Ul. Marconi 16, bo še danes na ogled antološka razstava **RENATA DANEJA**.

V **Palaci Economy** na Trgu Libertà 7 je na ogled razstava o restavriranih in najdbah v deželi Furlaniji-Juljski kraji. Razstava bo trajala do 31. januarja 1991, na ogled pa je ob delavnikih od 9. do 13. ure.

V **občinski razstavnici dvorani** na Trgu Unità so na ogled do 24. t. m. slike **OLIVIE SIAUSS**. Urnik: 10-13 in 17-20, ob praznikih 10-13.

V **Beneški hiši v Miljah** (Calle Oberdan 14) bo do 20. januarja 1991 odprta razstava z naslovom **DESCRIPTIO HISTRAE** - Trst in Istra v starodavni kartografiji. Urnik: 10.00-12.30, 17.00-20.00, ob praznikih 10.30-13.00.

V **galeriji Rettori Tribbio** 2 bodo v soboto, 22. t. m., ob 18. uri odprli razstavo slikarja **LIVIA ROSIGNANA**.

GLASBENA MATICA TRST

Koncertna abonmajska sezona 1990 - 1991

Danes, 20. 12., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

DUBRAVKA TOMŠIČ
(klavir)

Na sporedu:
Mozart, Franck, Debussy.

Prodaja vstopnic v Pasaži Protti - Utat in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu in

Združenje aktivistov in invalidov NOB na Tržaškem vabita na

TRADICIONALNO NOVOLETO DRUŽABNOST

ki bo v petek, 28. decembra, ob 17. uri v gostilni Sardoč v Prečniku

Vstop samo z vabili, ki so na razpolago na sedežu organizacij. Zagotovljen prevoz z avtobusi.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 20. decembra 1990

EVGEN

Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.23 - Dolžina dneva 8.41 - Luna vzide ob 9.54 in zatone ob 19.33.

Jutri, PETEK, 21. decembra 1990

PETER

PLIMOVANJE DANES: ob 4.45 najnižja -4, ob 10.08 najvišja 36 cm, ob 17.11 najnižja -57 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,5 stopinje, zračni tlak 1022 mb, ustaljen, brezvetrje, vlaga 54-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA STA SE: Daniele Duscovich, Davide Cardì.

UMRLI SO: 86-letna Giuseppina D'Agostini vd. Matussi, 92-letna Silvia Scodellaro vd. Tomat, 66-letna Gigliola Sterlini vd. De Filippi, 60-letni Giuseppe Bosch, 94-letni Giovanni Servedio, 55-letna Lucia Rizzi, 76-letni Antonio Grubissa.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 17., do sobote, 22. decembra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

PUBLIEST s.r.l

Ul. Montecchi 6, III. nad., tel. 7796611

obvešča, da v mesecu **DECEMBRU** sprejema telefonska naročila in objave

VSAK DAN

OD 10. DO 12. URE

osmrtnice in sožalja pa po običajnem delovnem urniku.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1119,50	1105.—
Nemška marka	757,16	748.—
Francoski frank	221,70	218.—
Holandski florint ...	671,30	660.—
Belgijski frank	36,586	3550.—
Funt šterling	2165,05	2140.—
Irski šterling	2011,50	1980.—
Danska krona	195,54	192.—
Grška dramma	7,235	6,50
Kanadski dolar	967,25	900.—

Galerija

UL. SV. FRANČIŠKA 20

Vas vabi danes, 20. t. m., ob 18. uri na otvoritev razstave:

SLAVKO TIHEC
skulpture

razna obvestila

SKD Primorec - Trebče sklicuje redni občni zbor danes, 20. t. m., ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju v osnovni šoli P. Tomažič v Trebčah. Vabljeni!

Odbor za zaščito Križa prireja v soboto, 22. t. m., od 18. ure dalje na Kržadi v Križu **BOŽIČNO SREČANJE**. Sodelujejo domača godba, šolski otroci in pevci. Vabljeni vsi!

koncerti

Società dei concerti -

Tržaško koncertno društvo

Naslednji koncert bo v ponedeljek, 7. januarja 1991. V gledališču Rossetti bo nastopil **QUARTETTO ACCADEMIA**.

V cerkvi sv. Petra in Pavla v Ul. Cologna 59 bo jutri, 21. t. m., ob 18.30 božični koncert zboru **ANTONIO ILLER-SBERG**.

V gostilni "Pri županstvu" v Dolini bo v petek, 21. t. m., ob 20. uri rock blues koncert skupine **DDZ**. Vabljeni!

mali oglasi

OSMICO ima v Borštu Danilo Glavina.

OSMICO je odprl pri Piščancih Ferluga. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek.

OSMICO je odprl v Ricmanjih Jadran.

DRAGULJARNA MALALAN na Opčinah obvešča cenjene stranke, da obratuje v mesecu decembru vsako nedeljo in ponedeljek od 8.30 do 12.30 in 15.30 do 19.30.

DAJEM V NAJEM popolnoma opremljeno stanovanje v bližini mejnega prehoda Miren oz. Šempeter pri Novi Gorici, na jugoslovanskem ozemlju. Tel. (040) 226317 ob urah obedov.

SKLADIŠČNIK 17/18 let star, voljan dela, dobi zaposlitev v trgovini pohištva. Pismene ponudbe poslati na Publ. list, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Skladiščnik".

PODJETJE import/export nujno išče uradnika/co z izkušnjami v knjigovodstvu in v komercialnih dejavnostih. Pismene ponudbe poslati na P.P. 90 - Trst.

ZAPOSLIMO največ 29-letno pomočnico v slaščičarni. Tel. 213055.

PRODRAM renault super 5 TS v odličnem stanju (maj '86), prevoženih 45.000 km, in kombi ford transit 1.800, letnik '70, na bencin, z veljavno revizijo, nosilnost 15 q, z dvojno osjo, v dobrem stanju. Tel. (040) 214264 ob uri obedov.

PRODRAM renault 5 GTL 1100, letnik 1986, v dobrem stanju, po ugodni ceni. Tel. (0481) 78086 ob uri kosila.

PRODRAM alfo 33, 1700 Q.V., bele barve, v odličnem stanju, letnik 1988. Tel. (0481) 78086 ob uri kosila.

PO UGODNI CENI prodam trgovino jestvin v strogem centru mesta. Informacije v večernih urah na št. (040) 211016.

PRODRAM na Proseku dva prostora s približno 90 kv. m primerna za skladišče ali garaže. Tel. 225197.

PRODRAM fiat uno turbo, junij '86, v odličnem stanju, edini lastnik, prevoženih 49.000 km. Tel. ob uri kosila na št. 225320.

TRGOVINA JESTVIN išče vajenca ali delavca. Zainteresirani se lahko javijo v Bazovici v Ul. Gruđen 33.

PRODRAM trdi disk za osebni računalnik machintosh. Tel. 302748.

IŠČEMO 30/40-letni slovenski par za službo kot šofer/vrtnar, gospodinja/kuharica. Nudimo bivanje v lastni hiši z vrtom: inštalirana kuhinja, kopalnica, dve sobi in shramba. Tel. na št. (040) 212239 od 18. do 20. ure.

RABIM lepo sliko slapa Glinščice. Tel. 228766.

APE 50 cc nujno kupim v gotovini. Tel. ponudbe na št. 220669 v večernih urah.

PRODRAM pletilni stroj brother kh 800 super automatica. Tel. 228547 ali 226113.

PRODRAM novo enciklopedijo Guida sanitaria. Tel. na št. 725343.

START SPORT - Opčine. Trgovina s športnimi artikli išče vajenka ali izkušeno prodajalko. Kandidatke naj se javijo v trgovini v jutranjih urah.

19. 12. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	8,354	8,30
Švicarski frank	884,10	875.—
Avstrijski šiling	107,602	106.—
Norveška krona	192,42	187.—
Švedska krona	200,58	197.—
Portugalski eskudo ..	8,521	7.—
Španska peseta	11,82	11.—
Avstralski dolar	861,90	800.—
Jugoslov. dinar	—	—

Nenadna smrt violončelista Paula Torteliera

Ko umre velik umetnik, je kanček grenkobe neizbežen in vedno pomislimo, kaj bi lahko še naredil. Za Paula Torteliera, enega največjih violončelistov na svetu v zadnjem stoletju, pa moramo reči, da je vse svoje življenje posvetil dejavnosti, ki mu je bila najbolj pri srcu: s svojim igranjem je namreč skušal prenašati na mlajše rodove svojo ljubezen do glasbe in svoje doživljanje glasbe. Še v nedeljo je nastopil v cerkvi vasice Chaussy. V torek je imel predavanje v francoskem mestu Villarcoux pri Pontoiseu za dvanajst mladih glasbenikov iz raznih držav, ki so zmagali na raznih mednarodnih tekmovanjih. Med lekcijo se je zgrudil zaradi infarkta.

Paul Tortelier se je rodil v Parizu leta 1914 in je torej bil star 76 let. Poročil se je leta 1946 s kolegico violončelistko Maud. V zadnjih letih ga je na nastopih pogosto spremljala hčerka in pianistka Marie De La Pau, imel pa je tudi sina violinista Jeana Pascala. Najbolj je bil cenjen in poznan zaradi virtuoznega izvajanja, v resnici pa je bil tudi dober skladatelj, saj je napisal vrsto skladb za violončelo in orkester, precej komornih del in *Izraelsko simfonijo* za zbor in orkester. Med enim zadnjih nastopov v Rimu je med skladbami Bacha, Faurēja in Debussyja predlagal svojstveno kompozicijo z mnogimi gledališkimi značilnostmi z naslovom *Bukefalos*, kot je bilo ime ljubljene konju Aleksandra Velikega. V sonati za klavir in violončelo je Tortelier posebej Aleksandra, svojemu violončelu pa je zaupal vlogo konja.

Francoski glasbenik je bil zadnji veliki predstavnik francoske šole violončelistov, ki se je rodila v 18. stoletju. Paul Tortelier je študiral na pariškem konservatoriju z Feuillardom in Hekkingom, na istem konservatoriju je kasneje poučeval do leta 1969. Debitiral je leta 1947 z londonsko Filharmonijo. Nalašč zanj sta pisala skladbe Paul Hindemith in Richard Strauss, večkrat pa je poudaril, da mu je najljubši skladatelj Arthur Rubinstein.

Orazia Orlanda smrt pokosila na odprtem odru

V sedemindeset letu starosti je v torek zvečer umrl igralec Orazio Orlando tako, kot mnogi njegovi kolegi od Moliera dalje pravijo, da bi radi umrli: infarkt ga je požel na odru, na premierski predstavi v rimskem gledališču, pred polnim parterjem, v katerem je bilo mnogo njegovih prijateljev, znancev in oboževalcev, ob Valerii Ciangottini, s katero sta bila protagonista briljantne komedije *Evi* dodaj Evo Claudie Poggiani.

Pred predstavo ni nihče slutil, da se bo v komedijanskem vzdušju v resnici odigralo zadnje poglavje igralčevega življenja. Bil je sproščen in miren, kot zna povedati Valeria Ciangottini. Pred mesecem dni je opravil tudi splošen zdravniški pregled, redno se je ukvarjal s športom in njegov videz je bil nadpovprečno mladosten. Predstava se je komaj začela, ko se je igralec zgrudil. Občinstvo ni moglo razumeti, kaj se dogaja, Ciangottinijeva pa je takoj opozorila, naj spustijo zator. Zdravnika, ki sta prihitela na oder, mu nista mogla pomagati. Ko je došel rešilec, je bilo že prepozno.

Orazia Orlanda so zelo cenili predvsem gledališki navdušenci, čeprav so njegove oblike poznali tudi televizijski gledalci. Na odru se je znal pojavljati s prirojeno simpatijo in s kančkom odmaknjenosti, kar je morda mogoče pripisati njegovemu neapeljskemu poreklu. Nikoli mu ni uspelo, da bi postal zvezdnik kot njegova kolega Romolo Valli in Enrico Maria Salerno, s katerima je pogosto sodeloval.

V zadnjih letih je često igral s prav tako priljubljenim in cenjenim Monico Vittii, iz zadnjih sezon sta, denimo, deli Neila Simona - Čuden par in Sosed. Z malega ekrana se ga gledalci prav gotovo spomnijo iz nanizanke *Aeroporto internazionale* ali iz kasnejšega TV filma ob Massimu Ranieri ju Il ricatto, zadnjič se je na TV pojavil v *Hobotnici 5* v vlogi mafijskega managerja Annibala Corva.

Smrt Orazia Orlanda pušča v vrstah italijanskih gledaliških igralcev vrzel, ki jo bo res težko zapolniti.

sklad mitje čuka jelka cvelbar O prirojeni otroški plahosti

Strokovnjaki se strinjajo: plahost je pri otrocih lahko prirojena. Če pa jo pravočasno odkrijemo in nudimo otroku pravo pomoč, bo kmalu nehal imeti probleme s svojo plahostjo. Otrok bo nehal biti posebej med vrstniki.

Ni tako lahko opredeliti plahost, kakor bi se na prvi pogled zdelo, kajti kaže se na različne načine. Oblike plahosti so različne, vzroki zanjo so lahko različni in včasih je plahost le faza v razvoju otroka.

Plah je otrok, ki ima težave vzpostaviti kontakt z ljudmi, ki jih ne pozna ali jih premalo pozna. Na igrišču zagleda tuje otroke, rad bi se z njimi igral, a si ne upa blizu. Podobno je lahko v vrtcu, ko se pridruži tuji skupini otrok: ne more najti stika z njimi, sam od sebe ni sposoben poiskati poti za zблиžanje in če se že odloči za skupno igranje, pride od tega z veliko zamudo in na vztrajno prigovarjanje. Nikoli pa pri igranju nekaj ne počenja kot prvi - najprej opazuje, kaj delajo ostali v skupini.

Ko se je otrok končno navadil na novo skupino soigralcev tako na igrišču kot v vrtcu, potem odpadejo vsi problemi. Tudi prej plahi otrok postane aktiven, kreativen, sproščen in razigran kot vsi ostali.

Torej v utečeni skupini ne moremo razlikovati plahih otrok od neplahih. Problem plahosti pa se bo spet na novo pojavil ob novi skupini vrstnikov.

Lahko pa otrok postane plah v trenutku, ko se zaveda, da ga ocenjujejo. Prej, denimo, sredi svojih vrstnikov veselo in neobremenjeno poje, ko pa se zave, da ga med priložnostnim občinstvom gleda tudi stara mama, postane naenkrat plah in ne zna več odpeti svoje pesmice.

Obe te vrsti plahosti se pojavita lahko že v vrtcu in se ohranita do drugega razreda osnovne šole.

Torej nam je jasno, da je plah otrok boječ lahko le v določenih situacijah. Zato, da takemu otroku lahko pomagamo, moramo čimprej odkriti njegovo plahost. Navadno preživi prvo fazo odmaknjenosti od tujcev že takoj po šestem mesecu starosti. Če takrat zelo težko vzpostavlja kontakt s tujci ali potrebuje za to zelo veliko časa, še ni rečeno, da bo iz njega zrasel plah otrok.

O plahosti lahko začnemo resno razmišljati po dvajsetem mesecu starosti. Če je otrok pri tej starosti plah, potem je zelo verjetno, da bo plah tudi kasneje.

V Münchnu, na Institutu Max-Plank, skušajo ugotoviti, zakaj se plahost pojavlja pri dvajsetem mesecu. Ena izmed hipotez je, da so šele pri teh mesecih otroci prvič sposobni imeti odnos do drugih, pokazati nekaj sočutja, ko drugi otroci jokajo, potolažiti jih, skušati jim pomagati.

Takrat so tudi sposobni spoznati samega sebe v ogledalu. Lepo je to dokazljivo, če damo dva otroka stara po dvajset mesecev v sobo z dvema enakima igračkama: takoj, ko bo prvi otrok zgrabil avtomobilček, bo tudi drugi otrok to takoj storil.

V tem času pa se hkrati otroci zelo naglo učijo spoznavati, kako so ocenjeni v očeh drugih, in ta ugotovitev, da je ocenjen, potem naredi marsikatero otroka plahega.

Oblačila za poplavljenec v Sloveniji

Danes je odpotoval čez mejo tovornjak z oblačili, ki smo jih pri našem Skladu nabirali za poplavljenec prebivalce v okolici Celja. Blago bo na slovenski strani meje prevzel Rdeči križ Slovenije, ki bo nato stvari razdelil najpotrebnejšim.

Naš Sklad si je prevzel vse stroške tega pošiljanja in skrb za dokumentacijo, ki je potrebna za izvoz.

Vsem, ki ste prispevali k nabiralni akciji rabljenih oblačil, se zato najlepše zahvaljujemo. Če bo akcija še potrebna, jo bomo ponovili prihodnje leto. O tem bomo pravočasno javili v tisku.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

- 6.55 Aktualno: Uno mattina
- 10.15 Nadaljevanka: Un anno nella vita - La vita continua
- 11.00 Jutranji dnevnik
- 11.05 Nanizanka: Poliziotti in città
- 11.55 Vreme in kratke vesti
- 12.05 Variete: Piacere Raiuno
- 13.30 Dnevnik - tri minute
- 14.00 Kvarov svet: Nosata opica z Bornea
- 14.30 Kulturne aktualnosti TG 1 - Primiissima
- 15.00 Italijanska kronika
- 15.30 Otroški variete: L'albero azzurro
- 16.00 Mladinska oddaja: Big!
- 17.55 V parlamentu in vesti
- 18.05 Variete: Fantastico Bis
- 18.45 Nadaljevanka: Un anno nella vita
- 19.40 Almanah in dnevnik
- 20.40 Film: Don Camillo (kom., ZDA 1983, r. i. Terence Hill, i. Collin Blakely)
- 23.00 Dnevnik
- 23.15 Rockovska noč: Paolo Conte - Parole d'amore scritte a macchina
- 24.00 Dnevnik in vreme
- 0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

CANALE 5

- 7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell
- 8.25 Film: La valigia dei sogni (kom., It. 1954, r. Luigi Comencini, i. Umberto Melnati)
- 10.30 Aktualnosti: Gente comune
- 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
- 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro
- 16.15 Variete: Buon compleanno 1989
- 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
- 20.25 Variete: Striscia la notizia
- 20.40 Kvizi: TeleMike
- 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
- 0.55 Striscia la notizia (pon.)
- 1.15 Nanizanki: Marcus Welby M.D., 2.15 L'ora di Hitchcock

RAI 2

- 7.00 Otr. oddaja: risanka, Lassie, L'albero azzurro
- 8.30 Nanizanka: Adderly
- 9.30 Aktualno: Radio anch'io
- 10.20 Dok: Tavolozza italiana
- 10.50 Nadaljevanka: Capitol
- 11.55 Variete: I fatti vostri
- 13.00 Dnevnik - Gospodarstvo
- 13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.15 Quando si ama, 15.05 Destini
- 15.35 Film: John Concho (western, ZDA 1956, i. Frank Sinatra)
- 17.00 Vesti in Iz parlamenta
- 17.10 Lepa Italija
- 10.30 Videomic
- 17.45 Nanizanka: Alf
- 18.10 Knjige: Casablanca
- 18.20 Šport in Rock Caffè
- 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
- 19.45 Dnevnik in šport
- 20.30 Aktualno: Ostalo... na kroniki
- 22.20 Nanizanka: Hunter
- 23.15 Nočni dnevnik
- 23.30 Košarka: Scavolini-Makabi
- 0.10 Vreme in horoskop
- 0.30 Film: Il ritorno delle aquile (pust., VB 1985, r. John Frankenheimer, i. Michael Caine)

RETE 4

- 8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.15 Andrea Celeste, 10.15 Amandoti, 10.45 Così gira il mondo
- 11.25 Nanizanka: La casa nella prateria
- 12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
- 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Ribelle, 15.35 La mia piccola solitudine, 16.20 La valle dei pini, 17.15 General Hospital, 18.10 Febbre d'amore
- 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
- 19.35 Aktualno: Linea continua (vodi Rita Dalla Chiesa)
- 19.45 Nad.: Marilena
- 20.30 Film: Innamorato pazzo (kom., It. 1981, r. Castellano-Pipolo, i. Adriano Celentano, Ornella Muti)
- 22.35 Tednik: Kronika (vodi Emilio Fede)
- 23.20 Aktualno: Tehnologija in roboti, 23.50 Cara TV
- 0.40 Film: Dieci incredibili giorni (krim., Fr. 1971, r. Claude Chabrol, i. Anthony Perkins)

RAI 3

- 11.10 Nanizanka: Professione pericolo
- 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Življenje živali, Il bel mangiare, Mesto knjige
- 14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
- 14.30 Dok. oddaja: Dežele v ogledalu - Lacij
- 15.40 Košarka U21: Italija-Avstralija
- 16.00 Tednik: Nogometni planet
- 16.30 Vaterpolo (iz Chietija)
- 17.15 Nanizanki: I mostri, 17.40 Throb - Primi lavori, primi dolori
- 18.05 Dokumentarna oddaja: Geo
- 18.35 Dokumentarec: Drobci barvnega radia
- 18.45 Športna rubrika: Derby
- 18.55 Vreme in dnevnik
- 19.30 Deželne vesti
- 19.45 BlobCartoon
- 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato
- 20.30 Aktualno: Samarcanda
- 23.15 Nočni dnevnik
- 23.30 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mai) viste
- 0.30 Dnevnik - v kiosku

ITALIA 1

- 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
- 8.30 Nanizanke: Skippy, 9.05 Strega per amore, 9.40 Tarzan, 10.50 Riptide, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days, 14.30 Supercar, 15.30 Compagni di scuola
- 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
- 18.40 Filmske novosti
- 18.45 Nanizanki: Il mio amico Ultraman - Non guardare giù, 19.30 Casa Keaton - Album di famiglia
- 20.00 Risanke: Niente paura c'è Alfred
- 20.30 Film: Il mio nome è Remo Williams (pust., ZDA 1985, r. Guy Hamilton, i. Fred Ward, Joel Grey, Kate Mulgrew)
- 22.45 Aktualnosti: Miti, mode in rock'n'roll (zadnji del)
- 23.15 Variete: Capolinea
- 23.45 Športna rubrika: Grand Prix
- 1.00 Nanizanki: Mike Hammer - Satana, cianuro e delitto, 2.00 Benson - Guardie e ladri

TV Slovenija 1

- 9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Grizli Adams
- 9.25 Šolska TV: Nadarjeni otroci, 9.55 dok. Pustolovščina slikarstvo
- 10.25 Mozaik. Tečaj angleščine za najmlajše, 10.40 Mostovi
- 11.10 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu
- 11.55 Video strani
- 15.10 Mozaik (pon.)
- 15.55 Nadaljevanka: Klub Paradiž (pon. 3. dela)
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 Dnevnik
- 17.05 Šolska TV (pon.)
- 18.10 Spored za otroke in mlade: oddaja o knjigah - Od obzorja do obzorja, 18.25 nanizanka Alf
- 18.50 Risanke in TV okno
- 19.15 Dobro je vedeti
- 19.30 Dnevnik in vreme
- 20.10 Nadaljevanka: Vojne usode (4. del)
- 21.20 Tednik
- 22.20 Dnevnik in vreme
- 22.45 Nočni program Sova, vmes nan. Vse razen ljubezni, Škotska balada in nadaljevanka Klub Paradiž (4. del)

ODEON

- 13.00 Risanke
- 15.00 Nad.: Signore e padrone
- 16.00 Dok.: Človek in zemlja
- 16.30 Film: Avvenne... domani (fant., ZDA 1944, r. René Clair, i. Dick Powell)
- 18.00 Nan.: Gli inafferrabili
- 19.00 Filmi in risanke
- 20.00 Nanizanka: Quattro donne in carriera
- 20.30 Film: Una strega chiamata Elvira (kom., ZDA 1988, r. James Signorelli, i. Cassandra Peterson)
- 22.30 Šport: American ball
- 23.00 Film: 24 ore per non morire (krim., ZDA 1988, r. Mark Griffiths, i. Eric Stoltz)
- 0.30 Variete: Amalfi, moda, musica e stelle

TMC

- 8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 L'enigma, 10.00 Quartieri alti
- 10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere
- 12.00 Kosilo z Wilmo
- 12.30 Prijateljska narava
- 13.00 Šport in dnevnik
- 13.30 Aktualno: Ženska TV
- 15.00 Film: 52 miglia di terrore (dram., ZDA 1967, r. John Brahm, i. Mimsy Farmer)

TV Koper

- 12.30 Dok.: Campo Base
- 13.00 Šport v ZDA
- 15.45 Rubrika o boks: Bordo Ring
- 16.45 Wrestling Spotlight
- 17.30 Mednarodni nogomet
- 18.30 Spored v slovenščini
- 18.45 Odprta meja
- 19.00 TVD Stičiče
- 19.25 Otroška oddaja
- 19.50 TV debata
- 20.30 Video glasba: Tutti Frutti
- 21.30 TVD Novice
- 21.40 Nanizanka: Mod Squad
- 22.30 Rubrika: Goli na evropskih igriščih
- 23.30 Rubrika o boks: Bordo Ring
- 0.30 Odbojka: Mediolanum Milano-Charro Padova

TV Slovenija 2

- 17.30 Studio Ljubljana
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Danes v skupščini
- 20.45 Dokumentarec: Divji svet živali
- 21.15 Mali koncert: Ljubljanski oktet
- 21.35 Svet na zaslonu
- 22.05 Komedija: Orkester (J. Anouilh)

RAI 4

- 16.45 Aktualno: Ženska TV
- 17.50 Nan.: Autostop per il cielo, 18.55 Doris Day Show
- 19.30 Variete: C'era questo, c'era quello
- 20.00 Vesti: TMC News
- 20.30 Aktualno: Prima linea
- 21.00 Film: Giochi d'estate (kom., It. 1984, r. B. Cortini, i. M. Ciavarro)
- 22.50 Snežni planet
- 23.25 Večerne vesti
- 23.45 Film: PT 109, posto di combattimento (vojni, ZDA 1963, r. Leslie Marinson)

TELEFRIULI

- 15.00 Roza salon
- 16.00 Otroška oddaja
- 18.00 Nad.: Vite rubate
- 19.00 Igra: Marambe
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Rubrika o obrtništvu
- 20.30 Dok.: Črno in belo
- 21.30 Aktualno: Prva stran
- 22.30 Nočne vesti
- 23.00 Nanizanki: Al banco della difesa, 24.00 Primus
- 0.30 Nočne vesti

TELE 4

- (Se povezuje s sporedi Italia 1)
- Lastne oddaje:
- 19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koleadar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Spomini Henrika Tume; 8.40 Melodije; 9.30 Čas trobentic in čas kovanja; 9.45 Orkestralna glasba; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Lahka glasba; 12.00 Svet skozi lunin pogled; 12.15 Solisti; 12.40 Zborovska glasba; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Country; 15.30 Zvočne kulise; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Četrtekova srečanja: Jugoslavija 1941-1945; 17.40 Mladi val; 19.20 Sklajčevki sporedov.

RADIO SLOVENIJA

- 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Matineja; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojmo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.; 14.05 Oddaja o jeziku; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Big band RTV Ljubljana; 18.30 Zbori; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno, nato Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)

- 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska in kulturni servis; 8.00 Prenos Vala 202; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belom; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonijska zvezda; 7.35 Skupaj; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje: ideje in nasveti; 11.00 Pisali so nam; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Vse za dopust v Jugoslaviji; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Jazz glasba; 20.00 Nočna glasba.

RADIO OPČINE

- 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 18.30 Zmenek s psihologom; 20.00 V svetu knjige; 21.00 Nočni program - glasba.

V proračunu 1991 bo na razpolago manj denarja Občina mora v prihodnjem letu občutno zmanjšati svoje stroške

S programskim poročilom župana in predstavljajo glavnih postavk proračuna za leto 1991 se je sinoči v goriškem občinskem svetu začel proračunski maraton. Razprava se bo nadaljevala še nocoj, glasovanje pa bo šele na prihodnji seji (predvidoma 28. decembra), ker morajo medtem izreči mnenje o proračunu tudi rajonski sveti.

Župan se je v svojem poročilu (ki ga je v njegovi odsotnosti prebral podžupan Del Ben) navezal na juljski programski dogovor večinske koalicije in dejal, da se je uprava pri sestavi proračuna strogo držala takrat začrtanih smernic. Pri tem je poudaril pozitivne spremembe v vzhodnih državah in možnosti gospodarske in tudi kulturne rasti, ki se s tem odpirajo Gorici. Odobritev zakona o obmejnem območju je zato pomemben dosežek, potreben pa je še nadaljnji korak z lokacijo centra za storitve v Gorici. Župan je bežno omenil tudi zakon 142 o reformi krajevnih uprav in pomen odobritve občinskega statuta, do katere mora priti v prvi polovici prihodnjega leta.

Glede proračuna samega pa so ugotovile negativnejše. Razpoložljivih sredstev bo vedno manj, manevrski prostor upraviteljev se bo zožil. Kako nadoknaditi manjše državne dotacije? Uprava ima na razpolago v bistvu samo dvojne sredstev: prodajo dela občinskega premoženja in podražitev tarif za občinske storitve. Oboje so že začeli izvajati, čeprav se zavedajo, da bodo s tem prizadeli manj premožne in socialno ogrožene občane. Po drugi strani bodo skušali tudi zmanjšati izdatke, pri čemer župan navaja predvsem visoke stroške za socialno oskrbo.

Med cilji, ki naj bi jih uresničevala uprava so po vrsti navedeni zaščita okolja, ureditev prometa, posegi za mladino, urbanistična obnova centra mesta, kultura in razvoj univerze, reorganizacija občinskih služb. V programu so nadalje navedena nekatera vprašanja, ki presegajo ožje upravne

pristojnosti. Župan na primer pravi, da »pričakujemo zaključek postopka zakona o zaščiti manjšin v okviru ravnovesij in ravnodušnosti, za katere smo se vedno zavzemali«. Nekoliko jasnejši je takoj za tem poudarek razvoju sodelovanja s Slovenijo in še posebej z Novo Gorico. V zvezi z občinskim statutom pa Scarano napoveduje valorizacijo (in reorganizacijo) rajonskih svetov, ponovno umestitev konzulte za slovensko manjšino in izvajanje oblik participacije občanov, ki jih določa zakon o reformi krajevnih uprav.

Toliko o programskih napovedih župana, ki pa dobijo svojo pravo luč le ob branju v proračun vnesenih števil. V tem pogledu nas čaka leto suhih krav, je nedvoumno povedal odbornik za finance Alberto Alberti. Za kritje tekočih stroškov bodo predvidoma imeli v prihodnjem letu na razpolago 44 milijard lir, kar je več kot milijarda manj od skupnega zneska letošnjih te-

kočih stroškov. Še občutnejše bo klesanje pri investicijah, kjer so v proračun vpisali posege za skupnih 64 milijard lir. Lani so bila predvidevanja precej višja, dejansko investiranih sredstev pa je sicer redno v končnem izračunu dosti manj, kot so bila začetna predvidevanja.

Za kritje tekočih stroškov bodo črpali dobrih 9 milijard lir iz raznih občinskih taks in dajatev, nekaj manj kot 29 milijard naj bi prejeli od države oz. dežele, 5,6 milijarde pa od izvedavčnih dohodkov občine. Državne dotacije se bodo povečale za približno 5% odstotkov, kar ne dosega niti stopnje inflacije. Dobrih 20 milijard bodo porabili za osebe, 7 milijard za vračanje posojil, tako da ostane za vse druge posege na razpolago približno 16 milijard lir. Za finansiranje investicij naj bi iz državnih prispevkov in lastnih virov črpali 36 milijard lir ter najeli skoraj 28 milijard lir posojil.

Proračun podjetja APT

Finančni položaj pokrajinskega prevoznega podjetja APT je zaskrbljujoč. Včeraj so namreč na pokrajinskem svetu vzeli v pretres proračun za leto 1991 ter vprašanje ponovnega podaljšanja delovanja podjetja. Po dolgi in izčrpni razpravi so s 13 glasovi večine (predstavnik zelenih sta volila proti, komunistična komponenta se je vzdržala, misovski predstavnik je bil odsoten) odobrili proračun, ki predvideva enak finančni primanjkljaj, kakor v poslovanju 1990: nekaj nad dvema milijardama. Takoj zatem so sprejeli tudi predlog o podaljšanju delovanja podjetja še za leto dni, upravno komisijo pa bodo obnovili na današnji seji.

Predlog proračuna APT je včeraj naletel na vrsto ostrih kritik. Predvsem pa je bil finančni načrt predstavljen brez proračunskega poročila. Predsednik APT Franco Visintin je to pomanjkljivost utemeljil, češ da ni uprava podjetja vedela, pri čem je glede poenotenja javnih avtobusnih podjetij v pokrajini. Boleča točka je vsekakor izguba, ki narašča iz leta v leto. Leta 1988 je namreč presegla milijardo in 200 milijonov, lani milijardo in 600 milijonov, letos pa bo znašala nad dve milijardi lir. Prihodnje leto naj bi deficit znašal tudi okrog dve milijardi lir, vendar, če bodo uspeli omejiti stroške za delovno silo. Nekaj uslužbencev se bo upokojilo, druge pa bodo prezaposlili v okviru Pokrajine.

Podpora SSK ob nedeljskem plebiscitu

Pokrajinsko tajništvo SSK na Goriškem je na izredni seji 18. t. m. razpravljalo tudi o nedeljskem plebiscitu v Sloveniji. V zvezi s tem zgodovinskim dogodkom je sprejelo naslednjo izjavo:

»V zvezi s plebiscitom 23. decembra, na katerem se bo slovenski narod odločal o samostojnosti, SSK v Gorici izraža vso podporo iniciativi in se veseli nad pridobljeno enotnostjo vseh političnih strank v Sloveniji.

To je znak velike odgovornosti ob zgodovinski odločitvi našega naroda, ki v svoji zgodovini ni imel take prilike za osamosvojitve, kot jo doživlja v današnji spreminjajoči se Evropi.

SSK celotno podpira odločitev za samostojno in neodvisno državo Slovenijo in izreka simbolično opredelitev svojih članov za tako izbiro.

Obenem pa SSK poziva vse ostale komponente Slovencev v zamejstvu, naj enotno in zavestno podprejo namere slovenskega naroda, kot so to storile stranke v domovini.

Petdeset mladih je nastopilo na božični akademiji ŠZ Dom

Božič je pred vrati. Praznično in sproščeno vzdušje je bilo opaziti že prejšnji petek, ko je Športno združenje

Dom priredilo lepo božično telovadno akademijo v Kulturnem domu. Mladi orodni telovadci in telovadkinje, čla-

nice in člani sekcije ŠG in ŠRG so občinstvu predstavili zanimiv in precej zahteven program. Nastopilo je nad petdeset mladih, ki pridno vadijo v sklopu ŠZ Dom. Uvodoma je nastopajoče in publiko v imenu odbora sekcije nagovoril odbornik Marjan Roner. Prvi del sporeda, ki je obsegal osemnajst točk, so oblikovale deklice, ki so nastopile v skupinskih sestavah ali posamezno, ene s kolebnico, druge z žogo, tretje z obročem, kijem ali trakom. Fantje so prikazali lastne sposobnosti na bradli, krogih in drogu, v skupinskem nastopu pa v akrobatiki in v atraktivnih preskokih s kanvasom.

Akademijo so popestrile novogoriške »snežinke« oziroma deklice ŠRG - OŠ IX. korpusa iz Nove Gorice. Gre za skupino s katero domovci sicer redno sodelujejo in ob različnih priložnostih.

Božično akademijo je obiskal tudi božiček, ki je obdaril gledalce. Na koncu so vsi nastopajoči bili deležni sladkega darila, ki jim ga je izročil predsednik Športnega združenja Dom Marko Čubej.

Na sliki: utrinek s petkove božične telovadne akademije.

Župan izročil priznanje Giovanniju Podbersigu

Dolgoletni predsednik rajonskega sveta za Svetogorsko četrt in Placuto Giovanni Podbersig je včeraj prejel od župana Scarana priznanje občinske uprave za dolgoletno poštrevno delo v rajonu. Podbersig se je v vseh teh letih zavzemal za valorizacijo značilnosti in tradicij tega rajona, bil je pobudnik odpiranja do Slovencev, ki so v severnem delu mesta še posebno številni, pa tudi obmejnega sodelovanja, ki se je uresničevalo z raznimi športnimi, kulturnimi in drugimi manifestacijami. Njegova priljubljenost med ljudmi je prišla do izraza tudi na zadnjih upravnih volitvah, ko je bil ponovno izvoljen z velikim številom preferenčnih glasov in nato spet potrjen za predsednika. Podbersig se je umaknil pred kratkim iz zdravstvenih razlogov.

Na sliki (foto Marinčič) podelitev priznanja Giovanniju Podbersigu.

Spet huda nezgoda na delu včeraj v tržiški ladjedelnici

Na delovnem mestu v tržiški ladjedelnici je bil včeraj nekaj po 13. uri hudo ranjen 38-letni Giorgio Del Bianco iz Torviscosa, uslužbenec podjetja AUSA Lamier iz San Giorgia di Nogaro, ki sodeluje pri gradnji potniške ladje Regal Princess. Nezgoda se je pripetila prav v neposredni bližini omenjene ladje. Del Bianco je raztovarjal aluminjske plošče, ki naj bi jih nato vgradili v omenjeno ladjo, ko je nanj padel paket plošč. Del Bianco je tovor, težak nekaj sto kilogramov, zadel v spodnji del telesa ter ga pritisnil k tlom. Prvo pomoč so ponesrečencu nudili delovni tovariši. Takoj zatem so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so ga že tudi operirali. Uvedena je bila preiskava.

Občinski svet v Doberdolu

Na predvidoma zadnji seji v tem letu se bo danes ob 15.30 sestal občinski svet v Doberdolu. Na dnevnem redu je odobritev finančnega načrta za leto 1991 nekaj drugih točk.

Danes zvečer se bo sestal tudi občinski svet v Števerjanu.

Čakajoč na razjasnitev položaja v Trziču V vrstah PSI previdnost Zamrznitev glasovanja

Novonastali položaj v Trziču, kjer se nakazuje možnost oblikovanja nove štiristrankarske večine med KD, KPI, PSDI in PRI, včeraj še ni povzročil sicer pričakovane verižne reakcije v dveh največjih krajevnih ustanovah, to je na Pokrajini in na občini Gorica, kjer je v teku proračunska razprava. Socialisti, ki so v nekem smislu oškodovana stranka, so na položaj v Trziču odgovorili zelo umirjeno, predvsem pa previdno. Najbrž računajo, da se bodo stvari v nekaj dneh povsem razjasnile in bo tedaj taka ali drugačna odločitev veliko bolj utemeljena. Niso pa ostali povsem neprizadeti. V daljšem tiskovnem poročilu, ki ga je pokrajinski tajnik Luciano Pini posredoval včeraj je dogajanje v Trziču ocenjeno kot nekaj povsem nerazumljivega in nelogičnega. Vsekakor pa namerava PSI prav v pričakovanju razjasnitve položaja predlagati zamrznitev glasovanja o proračunu tako na Pokrajini kakor na Občini v Gorici. Do 28. t. m., ko naj bi bilo glasovanje, je še nekaj dni in prav v tem obdobju naj bi se položaj izjasnil.

Socialisti tudi potrjujejo veljavnost sporazuma, ki je bil sklenjen na pokrajinski ravni in tako posredno opozarjajo, da bi zamenjava koalicije v Trziču nujno povzročila verižno reakcijo.

Sinoči je bila sklicana seja pokrajinskega vodstva PSI prav o tem vprašanju. Z istim vprašanjem se ukvarja tudi pokrajinsko vodstvo KD, medtem ko za zdaj nastali položaj ne vzemirja preveč drugih strank, z izjemo komunistov.

Kakšne so možnosti razpleta? Kriza naj bi dozorela v vrstah tržiške krščanske demokracije in predvsem skupine, ki jo vodi svetovalec Calzolari. Ta skupina je precej močna vendar nima popolnega nadzora nad stranko. Vmes bi utegnile biti kake osebnosti.

ambicije Calzolarija po županskem mestu. To funkcijo zaenkrat opravlja socialist De Marchi. V primeru formiranja nove večine bi že KD skupaj s KPI razpolagala s 24 glasovi (od skupnih 40). Da so odnosi skrajno naelektrirani dokazuje tudi dejstvo, da danes ne bo še napovedane seje občinskega sveta.

GLASBENA
MATICA
GORICA

vabi na

nastop gojencev

DANES, 20. decembra 1990,
ob 18. uri v Kulturnem domu
v Gorici.

razna obvestila

Občinska uprava Doberdob priredi danes ob 16. uri srečanje z upokojeanci. Srečanje bo v prostorih glasbene šole, ki jih bodo ob tej priložnosti tudi uradno odprli.

V prostorih knjižnice Franceta Bevka v Novi Gorici bodo danes ob 19. uri predstavili knjigo J. Lukeša Igra za vse življenje. Zbirko radijskih iger bo predstavil Danilo Japelj.

Godba na pihala "Kras" in pevske zbor "Hrast" vabita jutri, 21. t. m., ob 19.30 na božični koncert v župnijski dvorani v Doberdolu.

Rajonski svet za Pevmo, Oslavje in Štomer vabi na družabnost in srečanje z občinskimi upravitelji. Srečanje bo jutri, 21. decembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici.

KD Sovodnje vabi najmlajše pevce na vaje otroškega zbora, jutri, v petek, 21. t. m., ob 17. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

ŠKD VIPAVA vabi v soboto, 22. in nedeljo, 23. t. m., ob 20.30 na božično in novoletno kotalkarsko revijo. Izvedli jo bodo v občinski telovadnici v Sovodnjah.

Balinarski klub Danica prireja vesel silvestrski večer. Prijave in pojasnila pri Cirilu Černicu, tel. 882145.

Štandrea mladina vabi na Laguna's party - silvestrovanje. Informacije: Peter Braini (šola Cankar), Dimitri Braini (šola Galilei) in Sonja Bastiani (šola Zois).

Društvo Naš prapor in Briški gric obveščata, da jutri, 21. t. m., odpade plesni tečaj. Tečajniki se bodo spet dobili v petek, 28. 12., ob običajni uri.

razstave

V razstavnici galeriji Rika Debenjaka v Kanalu bodo danes, 20. decembra, odprli razstavo fotografij Janeza Juvana, člana fotosekcije Delo. Avtorja bo predstavil mojster fotografije Rafael Podobnik, ki je prispeval tudi spremno besedilo v upogojenki. Ob otvoritvi, ki bo ob 18.30 bodo recitali tudi Juvanove pesmi. Razstava bo odprta do 12. januarja.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.45 »Mo' better blues«. Režija Spike Lee. V okviru ciklusa Gorica Kinema.

CORSO 17.30-22.00 »Il mio piede sinistro«. Film nagrajen z dvema Oskarjema.

VERDI 17.30-22.00 »Henry e June«. Prep. ml. pod 18. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Josefine, sei goccie di piacere«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Virginia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE Danes zaprto. Jutri ob 20.30 koncert Alpe Adria Ensemble.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00 »Prestopniki«.

SVOBODA Šempeter 20.00 »Gremli 2«.

DESKLE 19.30 »Seks univerza«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Provvidenti - Travnik 34 - tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Centrale - Trg republike 26 - tel. 410341.

pogrebi

Danes ob 9.30 Scilla Furlani vdova Cattunar iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče, ob 13.30 Maria Grion vdova Torre iz bolnišnice Janeza od Boga v Koprivno.

Vtisi slovenskih gledališčnikov po turneji v Leningradu Lepa Vida pritegnila pozornost Striček Vanja šok za gledalce

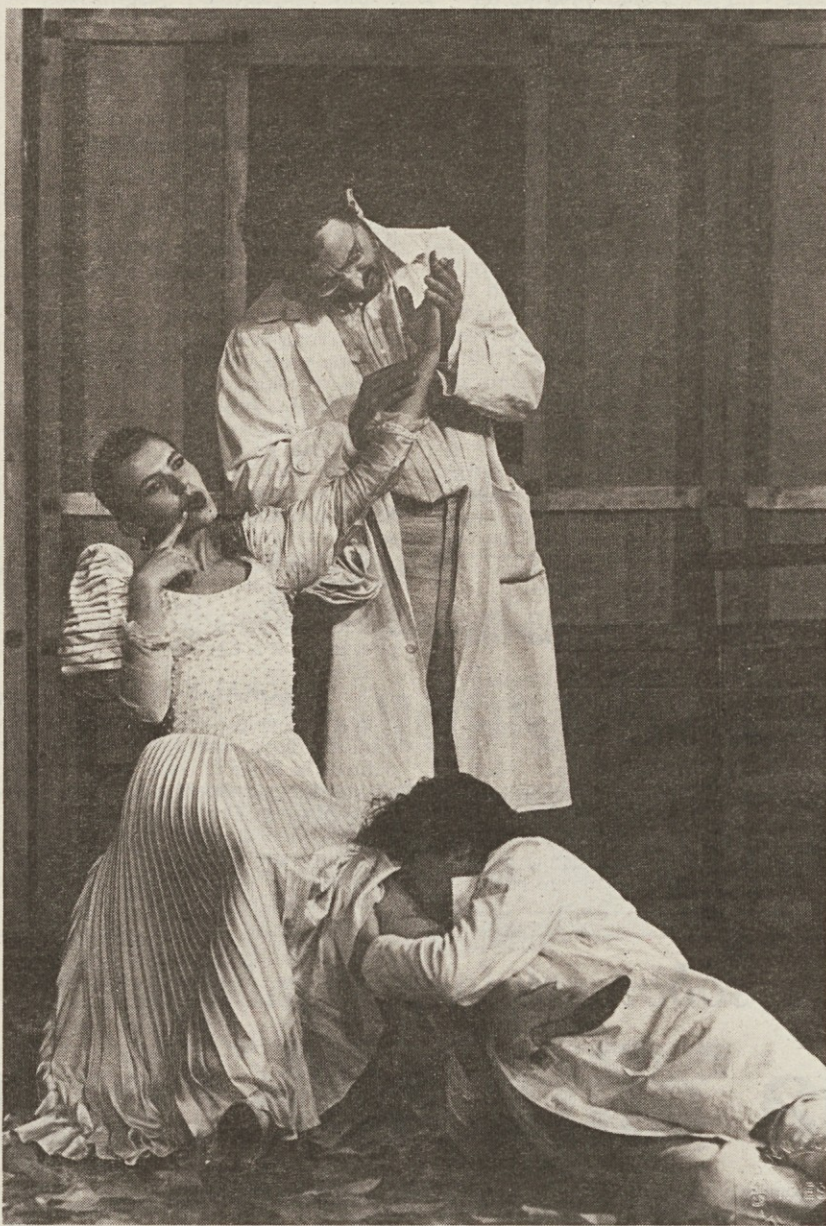
Za igralce Slovenskega stalnega gledališča je bilo gostovanje v Leningradu lepa izkušnja. Teden dni (odpotovali so v ponedeljek, 10. decembra) so bili gostje leningrajskega gledališča Komissarževskaja, ki je v novembru nastopilo v Trstu s tragikomedijama sodobnih sovjetskih avtorjev. Slovensko stalno gledališče pa je poneslo v Leningrad delček slovenske kulture. Predstavilo je namreč Cankarjevo Lepo Vido v režiji Mete Hočevar. Poleg tega je SSG presenetilo leningrajske gledalce še z moderno interpretacijo Strička Vanje A.P. Čehova v režiji Dušana Jovanoviča.

»Striček Vanja je leningrajsko publiko dejansko šokiral,« je povedal predsednik SSG Jože Pirjevec. »Interpretacija Dušana Jovanoviča je vezana na civilizacijske probleme naše zahodne družbe: ekološko vprašanje, mamila, razdvojenost človeka... To je marsikoga prizadelo, ker v Sovjetski zvezi preteklost pred revolucijo radi idealizirajo in iščejo beg vanjo. Lepa Vida je bila sprejeta pozitivneje in z velikim zanimanjem. Občinstvo je fasciniralo postavitev Mete Hočevar, ki je pritegnila sovjetsko publiko s svojo barvitostjo. Gledalce pa je prevzela tudi problematika, ki jo obravnava Cankar - bivanjski problem, iskanje življenjskega smisla, večno človekovo hrepenenje. Kaže, da so ti občutki zelo blizu sovjetskemu človeku. Tudi prevajalka se je izredno potrudila, saj je tekst v njenem prevodu zaživel izredno kvalitetno, ker je magistrsko nalogo napisala iz slovenske dramaturgije in je izvedenka za Cankarja.«

»Leningrajski publiko smo predstavili našo problematiko,« je še dejal prof. Pirjevec, »opozorili smo jih, da obstajamo Slovenci in tudi zamejski Slovenci v Italiji, popularizirali smo našo kulturo. To gostovanje je za nas zelo dragocena izkušnja, ki nam bo dala novega elana za nadaljnje delo.«

Lidija Kozlovič, ki je v Cankarjevi Lepi Vidi poosebljala Mileno, je povedala, da je bilo gledališče polno in da je publika sledila predstavi z veliko pozornostjo. »Igralci na odru čutimo, če nam ljudje z zanimanjem sledijo. Moram reči, da je bil aplavz izredno topel. Tudi komentarji po predstavi so bili zelo pozitivni. Predvsem je bila nad Cankarjevim delom navdušena mlajša publika.«

»Pričakovali smo, da leningrajska publika ne bo razumela Cankarjeve Lepe Vide zaradi specifičnosti teksta in poetičnosti zgodbe,« je menila Maja Blagovič, ki je imela v Cankarjevi igri naslovno vlogo v Stričku Vanji pa je poosebljala Jeleno Andrejevo. »Odziv občinstva pa je bil izredno pozitiven. Zgodbe kot take sicer sovjetska publika ni povsem razumela, a

Arhivska fotografija s prizorom iz Strička Vanje

(Foto Montenero)

jo je čutila kot hrepenenje po ljubezni in po vsem, kar je danes težko uresničiti predvsem pri njih, kjer je situacija bedna in je človek povsem onespoblen za življenje. Ostaja jim samo hrepenenje. Striček Vanja pa jih je šokiral, saj pomeni Čehov sovjetski publiko toliko kot Cankar. Režiserjeva interpretacija tega dela pa je pritegnila zanimanje mlajšega občinstva.«

Adrijan Rustja, ki je podal vlogo Damjana v Lepi Vidi, je povedal nekaj osebnih vtisov o leningrajskem

gledališču Komissarževskaja. »Ta teater ne daje vtisa avantgardnega gledališča. Pri njih je repertoar in način igre za nekaj desetletij za nami. To krizno obdobje v Sovjetski zvezi so gledališča močno občutila. Državni prispevki so tako nizki, da se morajo igralci dejansko sami vzdrževati. Vsakdo nastopa mesečno v približno 25 predstavah. Marsikdo je prepričan, da umetnost v Sovjetski zvezi v celoti podpira država. V resnici ni tako. Vsi igralci se morajo truditi, če hočejo ohraniti pri življenju svoj teater.« (hj)

Na prireditvi ob obletnici Prešernovega rojstva Slovenski pisatelji podpirajo plebiscit

Ob 190-letnici rojstva največjega slovenskega pesnika je bil v torek v ljubljanskem Cankarjevem domu pesniški večer z naslovom France Prešeren in samostojna Slovenija. Srečanje sta priredila odbor 57 za plebiscit (to je pred nedavnim ustanovljeni odbor, ki si je kot cilj zastavil demokratično izpeljavo plebiscita in osamosvojitve Slovenije) in Društvo slovenskih pisateljev. Pobudnika pesniškega večera sta obletnico Prešernovega rojstva aktualizirala s sedanjim trenutkom, v prvi vrsti s pripravami za bližnji plebiscit.

Povezanost med Prešernovim izročilom in sedanjim političnim dogajanjem v Sloveniji je na začetku srečanja utemeljil Niko Grafenauer, ki je uporabil Gajev citat in dejal, da je Prešeren bil in ostaja nepopoljšljiv slovenski »separatist«. Ta Prešernov separatizem, je dejal Grafenauer, se na ravni nacionalne kulture vedno znova izkazuje za legitimno merilo njene samostojnosti, na ravni individualne kulturne skušnje Slovencev pa za nenehno oviro vsakršni družbenopolitični in kulturni poenotenosti.

Zatem so sledile recitacije Prešernovih poezij, pri čemer je sodelovalo 23 pesnikov. Med njimi sta bila tudi dva slovenska pesnika iz Italije, in sicer Marko Kravos in Miroslav Košta. Pesniki so zbrali znane in manj znane pesmi njihovega uglednega predhodnika.

Srečanje se je končalo s pozivom, naj bi se volilci pritrldilno izrekli na plebiscitu. Posebno izjavo (objavljamo jo spodaj) je s tem v zvezi prebral predsednik Društva slovenskih pisateljev Rudi Šeligo.

I. V.

Izjava društva pisateljev

Ko je Društvo slovenskih pisateljev pred dobrim letom zahtevalo izvedbo vseljudskega referendum o suverenosti republike Slovenije, se pri tem vsekakor ni moglo nasloniti niti na izročilo nekdanjih političnih strank na Slovenskem niti ne na program tedaj edine stranke na oblasti, marveč je ponovno oživljalo pot, ki so jo bili tlakovali Trubar, Vodnik, Prešeren, Levstik, Cankar in vrsta pesnikov in mislecev vse do današnjega časa. Zavrnilo je tedaj skupaj z najodličnejšo plejado slovenske kulture, blede misel ilirizma in jugoslovanstva, ki svojim sodobnikom v različnih zgodovinskih prelomnicah zmeraj dopoveduje isto malodušno »resnico« o naši maloštevilčnosti in svari pred nevarnostmi, ki prežijo na tako imenovane male narode, ko so le-ti postavljajo na lastne noge.

Ko se danes pridružujemo vsem tistim, ki iskreno kličejo na plebiscit, izhajamo iz prepričanja, da je boj, ki so ga bili največji možje minulih časov za priznanje slovenske kulturne samobitnosti, danes, ob tej uri na koncu tisočletja boj za samostojno in neodvisno slovensko državo.

Današnja volja po izpolnitvi stoletnega stremljenja slovenskega naroda se ne ozira samo po naravni pravici narodov do lastne države, ampak se postavlja pred nas tudi kot dolžnost do skupnosti drugih narodov. Prenovljena Evropa bo dom su-

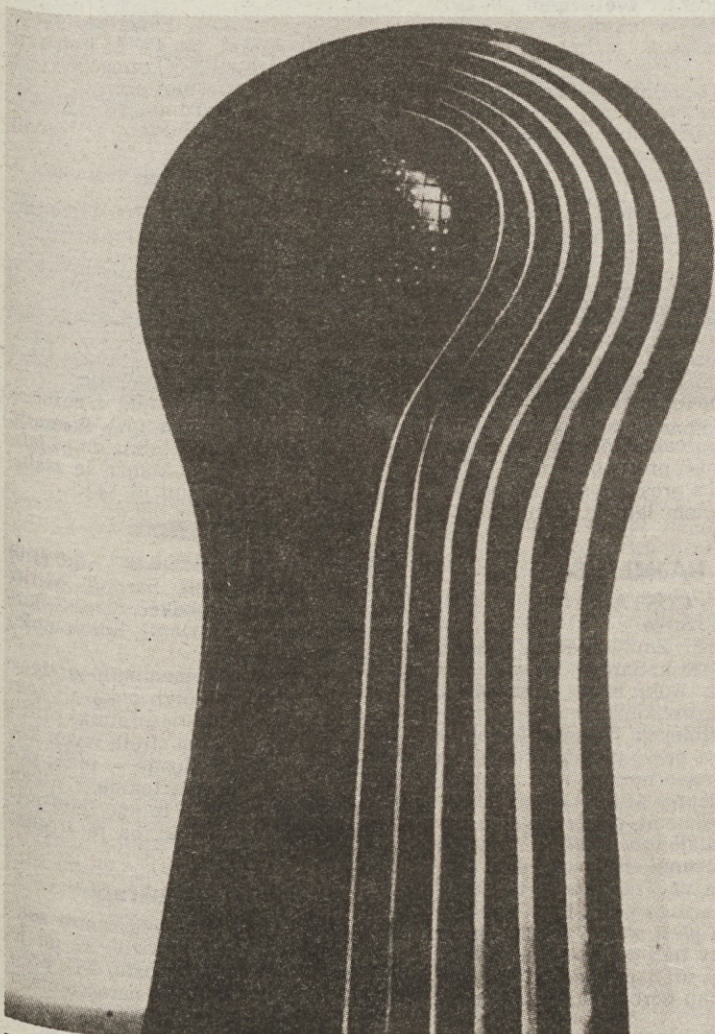
verenih, državotvornih narodov, nova Evropa že je in bo ogromno, večstoletno in občutljivo drevo, ki ne bo moglo preživeti če ne bodo vse veje na njem ozelenele.

Niti svojih pravic niti dolžnosti, ki jih imamo do sosedov in drugih, ne moremo izpolniti v unitarno in centralistično ustrojeni Jugoslaviji, ki tepta pravice posameznikov in narodov. Zato ni kaj tehtati, skodelica na drugi strani, tam, kjer je odgovor »ne« na plebiscitarno vprašanje, je pekel in je konec slovenskega naroda v celoti.

Zato glasujemo,
DA za samostojno in neodvisno Slovenijo,
DA za demokratično, parlamentarno republiko Slovenijo,
DA za slovensko državotvornost, ki ne bo uperjena zoper nikogar,
DA za samostojno odločanje o sobivanju z drugimi,
DA za čast in ponos človeka na Slovenskem,
DA za preživetje in razcvet slovenskega naroda,
DA za voljo do življenja!

Imeli smo Knežji kamen, ostala nam je beseda, včasih resda tiha, a zmeraj tvorna, združujoča in kot spodbuda in pesem trajanju. Uporabimo jo zdaj za svoj DA, prelijmo jo v dejanje, s katerim bomo utemeljili svojo neomajno voljo do samoodgovornosti, v dejanje za samostojno državotvorno življenje, ki ga Slovenci doslej še nismo v celoti skusili, v dejanje torej, ki bo dostojanstveni vrnjeni dar našim potomcem!
Za Društvo slovenskih pisateljev
Rudi Šeligo, predsednik

Slavko Tihec v TKG

V Galeriji Tržaške knjižarne v Trstu bodo danes ob 18. uri odprli razstavo skulptur kiparja Slavka Tihca. Tihec, ki se je rodil leta 1928 v Mariboru, je študiral likovno umetnost v Ljubljani in se nato izpopolnjeval v Parizu. Tihec je redni profesor na Akademiji za likovno umetnost, samostojno in skupinsko je razstavljal doma in v tujini in prejel več nagrad za svoje delo. Na sliki ena od skulptur, ki bodo razstavljene v TKG

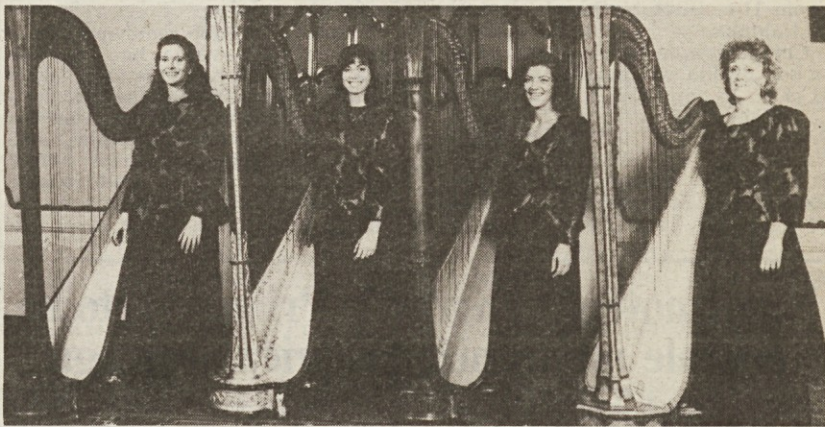
Ko zapoje strune štirih harf

Kje so časi, ko se je koncertiralo ne le v velikih koncertnih dvorinah, pač pa tudi v intimnosti domačega okolja? Pri tem ne mislim na kakšno družinsko amatersko igranje na klavir ali drugo glasbilo, marveč na resno profesionalno muziciranje na visoki ravni, ko se je ob vrhunskih izvajalcih zbirala tudi imenitna družba.

Časi so se seveda spremenili, koncertnih dvoran je več, kot jih je bilo nekoč, dostopne niso več samo eliti marveč najširšemu krogu ljubiteljev glasbe, skoraj izgubil se je tudi smisel za družinske kulturne priložnosti, saj je v intimo družin nasilno vdrla in jih zasvojila televizija.

S toliko večjim veseljem se je zato, iz razumljivih prostorskih razlogov le ožja skupina, odzvala prijaznemu vabilu za prisostvovanje koncertnemu dogodku, ki sta pa ponudila nevdušeneč za glasbo, donedavni član Tržaškega okteta Rudi Žagar in njegova soproga na njenem domu v Bazovici. Za to priložnost sta imela po prijateljskih vezeh v gosteh kaj redko, če ne kar edinstveno komorno skupino kvarteta harf (na sliki), ki jo sestavlja jo voditeljica prof. Patrizia Tassini, docentka na oddelku za harfo na videmskem konservatoriju sicer pa diplomantka na tržaškem konservatoriju Tartini, Serena Argentin, diplomantka na tržaškem konservatoriju, Nicoletta Sanzin, diplomantka na konservatoriju v Vidmu v razredu prof. Tassinijeve in Elena Del Fabbro, študentka 8. letnika.

Kvartet mladih simpatičnih in izrazito muzikaličnih deklet je nastal leta 1984 (nova v njem je le Elena Del Fabbro) in je od tedaj opravil že vrsto koncertnih nastopov in gostovanj po Italiji, Evropi in celo v ZDA. Koncertov po raznih italijanskih mestih skoraj ni mogoče naštet, izven Italije pa je že nastopal v Švici, v Jugoslaviji (Beograd in Slavonski Brod), v Avstriji na Koroškem, v Franciji (Pariz) ter v Rochestru v ZDA. Pred kratkim je snemal za RAI-TV v Rimu za Gassmanovo oddajo (fotografijo je prinesel tudi ilustrirani tednik Oggi v svoji pred-

zadnji številki), ki bo na programu sredi januarja, v februarju pa bo sodeloval, vedno na italijanski televiziji, v oddaji s Pipom Baudom. Sredi januarja bo koncertiral v Londonu.

Kvartet harf ima na svojem repertoarju nekaj desetnih del od klasične preko romantike do narodnih in modernih pa celo jazzovskih skladb. Nekaj del so v zadnjem času prav zanj napisali znani italijanski avtorji, pa tudi naš Aleksander Vodopivec pravkar piše zanj fantazijo na južnoameriške teme. Skoraj vsa izvajana dela so priredbe iz orkestralnih ali tudi klavirskih partitur in partitur za harfo solo, saj izvirnih skladb za štiri harfe skorajda ni. Nekateri priredbe je pripravila prof. Tassinijeva sama ali v sodelovanju z drugimi članicami kvarteta. In zdaj h koncertu. Obsegal je naslednje skladbe: G. Gretry - Dance des femmes, F. Petrini - Duetto-Rondó, C. Debussy - Clair de Lune, E. Parish-Alvars - The mandoline, B. Smetana - Fantazija na temo simfonične pesnitve Vltava, F. Vittadini - La Villanelle, E. Granados - Spanish dance op. 5, M.R. Calvo-Manzano - Una noche en New York, v dodatku pa še Straussov valček Na modri Donavi in Lecuonovo Malaguena.

Poslušati izvajanje mladih koncertantk je bil enkratni užitek zato, ker

so taki sestavi silno redki (eden stalnih je menda le v New Yorku), predvsem pa zato, ker so, čeprav v rezonančno utesnjenem prostoru, pokazale ubrano, delikatno, tehnično in zvočno čisto izvajanje z lahkotnim prenašanjem vodilne vloge od enega instrumenta na drugega, pri čemer je bilo ob izstopajočem deležu prve harfistke prof. Tassinijeve v enaki meri očitno, da so vse štiri članice ansambla harfistke z velikim občutkom za komorno muziciranje ne glede na to, da izven kvarteta občasno nastopajo tudi kot solistke ali v duih harf in na drugih instrumentalno-vokalnih kombinacijah.

Vse skladbe so bile zaigrane stilno dovršeno in doživeto, če pa bi katero med njimi le hoteli posebej omeniti, potem bi se odločili za The madoline z mojstrskim imitiranjem mandolinističnih učinkov, ritmično Spanish dance, moderno koncipirano Una noche en New York, pasionalno Malagueno, predvsem pa za melanholično Vltavo s prekrasnim nežnim in barvitim ponazarjanjem žuborenja češke narodne reke od njenega izvira do izliva. Bilo je kot da bi se prsti harfistk potapljali v vode valoveče reke in iz nje izzvaljali njene skrivnosti.

JOŽE KOREN

Neprepričljiv nastop v prijateljski tekmi Italija under 21 zmagala na Cipru le s pičlim 1:0

CIPER - ITALIJA 0:1 (0:0)
STRELEC: Orlando v 48. min.

CIPER: Panayiotou, Demetrio, Fouli, Evangelou, Pasialis (Neophitou), A. Antoniou (Elia), C. Antoniou, Yiatrou, Fasoulotis, Papavasiliou (Engomides), Malekos (Sofoclouds).

ITALIJA: Antoniolli (Zancopè), Malsusi, Favalli (Rossini), Monza (Sordo), Baggio, Verga, Lantingotti (Luzzardi), Albertini, Maniero (Muzzi), Corini, Orlando.

SODNIK: Antoniou (Cip.). KOTI: 4:3 za Ciper. GLEDALCEV: 1.000.

LARNAKA — Italijanska reprezentanca izpod 21 let je v prijateljski tekmi odpravila skromni Ciper s pičlim 1:0. Izbranci trenerja Maldinija so to kratkoročno razočarali na vsej črti. Zaigrali so medlo, predvsem v napadu so bili neučinkoviti. Povedati je treba sicer, da je igrala reprezentanca under 18 brez svojih standardnih napadalcev Mellija in Busa, kar se je negativno poznalo. Edina, ki sta zaigrala tako, kot znata, sta bila Verga, ki je dobro vodil obrambno vrsto, in vezni igralec Corini, ki je gradil igro svojih.

Edini gol je padel v začetku drugega dela, dosegel pa ga je igralec Fiorentine Orlando, za katerega izvedenci menijo, da se bo razvil v novega Baggia. Gol je zabil dokaj srečno, saj se je njegov diagonalni strel končal v mreži, ker je žoga neregularno poskočila na slabem igrišču in s tem ugnala vratarja.

Španija - Italija under 18

URCIA — Italijanska mladinska nogometna reprezentanca (izpod 18 let) se bo danes srečala s špansko reprezentanco v kvalifikacijski tekmi veljavni za nastop na finalnem delu evropskega prvenstva leta 1992. Italijanski trener Pietro Ghedin se je ob koncu včerajšnjega treninga odločil za sledečo postavo: Cudicini (Milan), Traversa (Bologna), Tresoldi (Spal), Bigica (Bari), Sottit (Torino), Iacono (Milan), Elia (Napoli), Baglieri (Napoli), Zanini (Juventus), Piovaneli (Brescia), Pupita (Cesena).

Španija - Albanija 1:0

HUELVA — V okviru kvalifikacijskih tekem za evropsko prvenstvo nogometnih reprezentanc under 21 je Španija odpravila Albanijo z 1:0. Edini zadetek je dosegel Auila v 90. minuti.

Shilton se je poslovil

LONDON — Sloviti vratar angleške nogometne reprezentance Peter Shilton se je v ponedeljek zvečer z ekshibicijsko tekmo med angleško selekcijo in selekcijo ostalega sveta poslovil od aktivnega športa. Shilton je vztrajal v vratih vse do 40. leta, v reprezentanci pa je odigral 125 tekem.

Poslovilno tekmo je zmagala »Shiltonova« reprezentanca z izidom 4:0. Gole so dosegli Lineker, Le Tissier, Gascoigne in Kevin Keegan.

V 2. kolu finalne skupine košarkarskega pokala prvakov Spličani s težavo zmagali v Londonu Danes Scavolini - Makabi Tel Aviv

LONDON — Splitski POP '84 je tudi v drugem srečanju finalne skupine košarkarskega pokala prvakov sicer zmagal, vendar s precejšnjo težavo. Angleški prvak Cadbury Kingston ga je namreč pošteno namučil, saj je bil končni izid 89:87 (49:48) v korist splitske peterke.

Ostale tekme 2. kola bodo odigrali danes. Pri Scavoliniju z optimizmom pričakujejo današnji nastop. Uvodno tekmo v Splitu so igralci iz Pesara sicer visoko izgubili, potem ko je prvi polčas dobro obetel, nedeljski uspeh v domačem prvenstvu v gosteh v Neaplu pa jim je vrnil zaupanje v lastne moči. Poleg tega tudi današnji nasprotnik, telavivski Makabi, ni več tista ekipa, ki je zaporedoma osvojila zadnjih 21 državnih naslovov in je zadnja leta bila vedno med prvimi štirimi v Evropi: prišlo je do generacijske menjave, odšla sta tudi Američana

Magee in Barlow, pojavile pa so se tudi finančne težave.

Ostali današnji spored: Opel Limoges - Bayer Leverkusen, Barcelona - Aris Solun.

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV

V drugem kolu četrtfinala pokala pokalnih zmagovalcev je bolonjski Knorr z veliko težavo zmagal na Portugalskem, potem ko je resno tvegati, da doživi pekoč poraz.

Znova je praznih rok ostala beogradska Crvena zvezda, tokrat v gosteh v Solunu, proti peterki Paok, ki jo vodi jugoslovanski trener Šakota in za katero igra Jugoslovian Prelević in Američan Barlow.

Skupina A: Cholet (Bel.) - Dinamo Moskva (SZ) 78:95; Ovarense (Por.) - Knorr Bologna (It.) 69:71; LESTVICA: Knorr 4; Cholet in Dinamo 2; Ovarense 0.

Skupina B: Paok Solun (Gr.) - Crvena zvezda Beograd (Jug.) 91:80; CAI Zaragoza (Šp.) - Hapoel Galil (Iz.) 84:81; LESTVICA: CAI Zaragoza 4; Hapoel in Paok 2; Crvena zvezda 0.

POKAL KORAČ

V Koračevem pokalu so sinoči odigrali 2. kolo v vseh 4 skupinah (v četrtfinale se bosta iz vsake skupine uvrstili prvi dve uvrščeni ekipi). Izidi:

Skupina A: Castors Braine - Clear Cantù 85:100; Real Madrid - Panathinaikos Atene 88:65. LESTVICA: Clear in Real Madrid 4, Panathinaikos in Castors 0.

Šah za svetovni naslov Prekinjena 21. partija

LYON — Sinoči sta Kasparov in Karpov v 41. potezi prekinila 21. partijo dvoboja za svetovni šahovski naslov. Po mnenju izvedencev je izzivalce Karpov v boljšem položaju. Partijo bosta nadaljevala danes.

Trenutni rezultat je 11:9 za Kasparova, kateremu zadostuje neodločen izid 12:12, da ubrani naslov.

Kvalifikacije za nogometno EP Španci in Nizozemci tokrat brez težav

SEVILLA — V tekmi 1. kvalifikacijske skupine za nastop na svetovnem nogometnem prvenstvu je Španija kar z 9:0 (4:0) premagala Albanijo.

LESTVICA: Francija 6 točk (3 tekme), Španija 4 (3), Češkoslovaška 4 (3), Islandija 2 (4), Albanija 0 (3).

Prihodnja tekma (20. februarja 1991) Francija - Španija.

V tekmi 6. kvalifikacijske skupine pa je Nizozemska v gosteh v La Valletti pregazila Malto z 8:0. Gole za »tulipane« so dosegli Van Basten v 10., 20., 25., 68., in 80. minuti, Winters v 51. minuti in Bergkamp v 58. in 70. min.

LESTVICA: Nizozemska 4 (3 tekme), Portugalska 3 (2), Grčija 2 (2), Finska 2 (2), Malta 1 (3).

Prihodnja tekma (23. januarja 1991): Grčija - Portugalska.

C. zvezda boljša od Hajduka

SPLIT — V zaostali tekmi 16. kola v 1. jugoslovanski zvezni nogometni ligi je Crvena zvezda s 5:3 (1:1, 1:1) po streljanju 11-metrovk premagala domačega Hajduka.

Crvena zvezda je z osvojenjo točke še bolj utrdila svoj položaj na lestvici, ki je po 18 odigranih kolid naslednja: C. zvezda 29, Partizan 22, Dinamo, Proleter, Radnički 19, Velež 18, Rijeka, Rad, Osijek, Vojvodina in Zemun 16, Budućnost in Olimpija 15, Borac in Sloboda 14, Željezničar 13, Sarajevo 12, Hajduk 11, Spartak 4.

Namiznoteniške igralke Primex Vrtojbe pristale mesto niže od pričakovanega

Večina jesenskih delov ligaških tekmovalj, v katerih nastopajo primorski klubi, je zaključenih. Tako so tudi namiznoteniške igralke Primex Vrtojbe konec prejšnjega tedna odigrale zadnji dve srečanju - obe v Novem Sadu. Medtem ko je bil poraz z Vrbasom (1:5) pričakovani, bi v dvoboju z Vojvodino lahko iztržile kaj več kot tesen poraz 4:5. Nedvomno mu je botrovala bolezen prve igralke Batiničeve. Vrtojbenke so tako namesto na načrtovanem 5., pristale na 6. mestu lestvice.

Počitek, ki pa bo trajal le do 5. januarja, so pričakali tudi odbojkarji kanalskega Salonita, člani A-2 zvezne lige. Odigrali so dve tekmi zapored - obe pa izgubili z 1:3.

Dijaško nogometno prvenstvo Zavod Žiga Zois danes za 1. mesto

Dijaki trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois bodo danes odigrali finalno srečanje, veljavno za 1. mesto na tržaškem pokrajinskem nogometnem dijaškem prvenstvu. Tekma bo ob 11.15 na stadionu Pino Grezar v Trstu.

Jutri veleslalom, v soboto slalom za jubilejni, 30. pokal Vitranca Svetovna elita v Kranjski gori

V Kranjski gori je vse nared za jutrišnje jubilejno, 30. tekmovalje najboljših alpskih smučarjev. Kranjskogorskim športnim delavcem so bile letošnje snežne razmere res naklonjene, tako da z izpeljavo tekmovalja ne bi smelo biti nobenih težav. Dobro pripravljena proga bi zato morala zagotoviti, da se svetovna preizkušnja izteče v znamenju uspešnosti in visoke kakovosti.

Določena kriza jugoslovanskega moškega alpskega smučanja bi ne smela posebej negativno vplivati na to prireditve, ki se bo pričela jutri z veleslalomsko preizkušnjo in zaključila v soboto s tekmovaljem v slalomu. Zaradi bližine meje prireditelji pričakujejo, da se bo v Kranjski gori zbralo več tisoč gledalcev, zlasti veliko navijačev naj bi prišlo iz Italije. Uspešni nastopi Alberta Tombe so namreč ponovno »vžgali« navdušenje med italijanskimi ljubitelji bele opojnosti. Sicer bo največ domačih gledalcev, ki bodo tudi z množično prisotnostjo skušali prispevati k uspešnemu nastopu domačih tekmovalcev.

Z letošnjo izvedbo svetovnega smučarskega tekmovalja bo Kranjska gora obenem slavila 30-letnico pokala Vitranca, največje jugoslovanske prireditve v alpskem smučanju za moške. Tako dolg stazlež med prireditelji svetovnih preizkušenj vsekakor uvršča Kranjsko goro med že tradicionalne organizatorje tovrstnih tekmovalj. Ob tem gre podčrtati, da se je pokal Vitranca vključil v svetovni pokal že ob svojem nastanku leta 1968.

Norvežan Christian Ole Furuseth (na sliki AP), zmagovalce torkovega slaloma v Madonni di Campiglio in trenutno tretjevrščeni v svetovnem pokalu, bo tudi v Kranjski gori verjetno eden od najresnejših tekmecev glavnega favorita, Italijana Alberta Tombe.

ranca vključil v svetovni pokal že ob svojem nastanku leta 1968.

Na teh progah so se proslavila znana imena moškega smučanja. Med drugimi gre omeniti Francoza Russella, Američana Phila Mahreja, Svicarja Gaspoza, Luksemburžana Girardelli, Italijana Tombo ter zvezdo vseh

zvezd, Šveda Stenmarka. Kranjskogorska tekmovalja pa so v ospredje svetovne javnosti postavila tudi Bojana Križaj, ki je zmagal leta 1982 in 1986 ter Roka Petroviča, ki je v slalomu slavil leta 1986.

Kakšni pa so izgledi za letošnjo izvedbo? Nobenega dvoma ni, da ima

Alberto Tomba največ možnosti, da se znova proslavi. Naloga za italijanskega asa vsekakor ne bo lahka, saj bo odlična forma Furusetha, Girardelli in vrste smučarjev iz severnih dežel lahko odigrala pomembno vlogo na letošnji jubilejni smučarski prireditvi v Kranjski gori.

NAJBOLJŠI V SVETOVNEM POKALU V KRANJSKI GORI
1968 - slalom: 1. Russel (Fr.).
1969 - veleslalom: 1. Tritscher (Av.).
slalom: 1. Bruggman (Švi.).
1970 - veleslalom: 1. Giovanoli (Švi.).
1978 - veleslalom: 1. Stenmark (Šve.).
3. Križaj (Jug.), slalom: 1. Stenmark (Šved.).
1982 - veleslalom: 1. P. Mahre (ZDA); slalom: 1. Križaj (Jug.).
1983 - veleslalom: 1. Enn (Av.); slalom: 1. Gruber (Av.); slalom: 1. Wenzel (Liech.).
1985 - veleslalom: 1. Bürgler (Švi.).
1986 - veleslalom: 1. Gaspoz (Švi.), 2. Erlacher (It.); slalom: 1. Petrovič (Jug.).
1986 - veleslalom: 1. Gaspoz (Švi.); slalom: 1. Križaj (Jug.), 2. Petrovič (Jug.); veleslalom: 1. Gaspoz (Švi.), 2. Erlacher (It.), 3. Pramotton (It.).
1987 - slalom: 1. Tomba (It.), 2. Pramotton (It.); veleslalom: 1. Mayer (Av.).
1988 - slalom: 1. Girardelli (Luks.), 3. Tomba (It.).
1990 - slalom: 1. Nilsson (Šved.); slalom: 2. Bittner (ZRN). (r.p.)

naše ekipe v mladinskih nogometnih prvenstvih

NARAŠČAJNIKI

PRIMORJE - ZAULE 2:2 (1:1)
STRELECA za Primorje: Sardoč in Savi.

PRIMORJE: Franza, Digović, A. Pahor, Savi, Gherbassi, Natalicchio, Emili, Stolf, K. Pahor, Sardoč, Bembič, Ciacchi, Reggente.

Proti sicer dobremu nasprotniku so igrali naši neodločeno. Igra je bila skozi vso tekmo dobra na obeh straneh. Najprej so povedli gostje, naši pa so le s tažavo izenačili s Sardočem, ki je z glavo lepo prestregel žogo. Tudi v drugem polčasu je bila igra uravnovesena. V prvih minutah so naši bolj pritnili in kmalu tudi podvojili s Savi-jem. Tedaj pa so se nasprotniki podali v napad: obramba rdeče-rumenih je nekaj napadov uspešno prestregla, ko je kazalo, da se bo tekma zaključila z zmago gostiteljev pa je — približno 10 minut pred koncem — sodnik piskal enajstmetrovko v korist nasprotnikom, s katero so Zaule izenačili. Tekma se je tako končala neodločeno, kar odraža potek dogodkov na igrišču. (Maxi)

ZARJA ADRIAIMPEX - PORTUALE 2:2 (0:0)

ZARJA: Plehan, Savron, Doc, Ugo, Renčelj, Sai, Nakson (Carli), Vremec, Moreu, Ingio, Dilica.

Bazovcem je tokrat za las ušla zmaga. Zaigrali so kot znajo in si ustvarili veliko priložnosti za gol. V prvem polčasu je bila tekma enakovredna in

zelo dopadljiva. V drugem polčasu pa so naši zaigrali še bolj zagrizeno in v 15. minuti povedli z lepim golom Ingioja. Zatem so naši nekoliko popustili in gostje so dvakrat premagali Plehana. Dve minuti pred koncem pa je Dilica izenačil s prostega strela. Upajmo, da bo zarjanom leto 91 prineslo bolj sreče. (Rest)

NAJMLAJŠI

PRIMORJE - COSTALUNGA 1:0 (0:0)
STRELEC: Širca.

PRIMORJE: Emili, Rebula, Pahor, Nadlišek, Guštin, Sardoč, Passelli, Širca, Zangari, Kuk, Husu, (Ostrouška, Lukša, Turk, Velikonja).

Ekipa najmlajših Primorja je tokrat poskrbela za pravi podvig. Potem ko je prejšnji teden neverjetno izgubila z zadnjekjuvrščenim Montebellom, je tokrat proti vsakemu predvidevanju premagala Costalungo, ki je s Triestino in San Giovannijem nedvomno najboljša ekipa na Tržaškem v tej kategoriji. Domačini so igrali res izredno. Po tehnični plati so bili gostje precej boljši, kar so tudi pokazali na igrišču, a domačini so nadoknadili tehnične vrzeli z veliko borbenostjo in požrtvovalnostjo.

Po prvem polčasu, ko so imeli gostje terensko premoč in so s prostega strela zadeli preko, so rdeče-rumeni v drugem delu začeli izvajati vedno bolj učinkovite protinapade. Ob tem je Guštin s prostega strela poslal žogo le za las ob vrata, nato pa je Širca celo

povedel, ko je spretno preusmeril v vrata predložek z desnega krila.

Gostje so takoj reagirali, a odločna ter dobro organizirana igra Primorja je onemogočila nasprotniku, da bi lahko izenačil. Torej, na koncu, se zaslužena pohvala vsej ekipi. (Š. M.)

ZAČETNIKI

CHIARBOLA - PRIMORJE 1:0 (1:0)
PRIMORJE: Husu, Sardoč, Milič, Braini, Šušteršič, Bukavec, Šemec, Pertot, Bergagna, Furlani, Spinazzola, Gruđen.

Brez nekaterih pomembnih igralcev so naši v prvih minutah pokazali zelo lepo igro, nato pa so nasprotniki prešli v vodstvo po prostem strelu izven kazenskega prostora. Gostje so tedaj popustili in tako je bila tekma v rokah gostov. Naši so imeli le eno lepo priložnost z Bergagno, ki pa je streljal mimo vrat. (Maxi)

Disciplinski ukrepi

Tržaški pokrajinski nogometni sodnik je delno sprejel priziv, ki ga je disciplinski komisiji vložilo SD Breg zoper izključitev člana naraščajniške ekipe Micheleja Calzija in nogometarju znižalo kazen. Calzi je tako diskvalificiran do 4. februarja 1991, medtem ko je bil prvotno izključen vse do 4. maja 1991.

Športni sodnik je nadalje izključil Aljošo Ostrouška (Primorje) za dve koli.

Lokostrelsko tekmovanje v Tolminu

B. Lutman prvi

Lokostrelski predstavniki društva Naš prapor nadaljujejo z uspešnimi nastopi.

V Tolminu je Boris Lutman zmagal v kategoriji mladincev in dosegel 525 točk. V isti kategoriji je Franko Baradel s 487 točkami osvojil odlično 3. mesto.

Uspešen nastop Borisa Lutmana na dvoranskem tekmovanju v Tolminu pa je vsekakor vzpodbuda za tekmovalce v Roveretu, ki bo prve dni januarja. Od uspešnosti na tem tekmovanju bo namreč odvisno, če se bo Boris Lutman lahko udeležil državnega prvenstva.

Mladi goriški predstavnik bi namreč moral na obeh preizkušnjah v Roveretu preseči 540 točk. Naloga bo dokaj zahtevna, vsekakor pa ne nemoč.

Na sliki: Boris Lutman, odlični predstavnik Našega prapora.

V Trstu 8. zamejsko šahovsko prvenstvo ZSSDI

Četrty memorial Z. Jeliničiča

Po daljšem obdobju se bo v soboto, 22. t. m., spet nadaljevala zamejska šahovska sezona. V Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.) bo namreč s pričetkom ob 15.30 na sporedu osmo redno zamejsko šahovsko prvenstvo ZSSDI, veljavno za četrti memorial Zlatka Jeliničiča. Memorial se bo nadaljeval in zaključil naslednjo soboto, 29. t. m., ob 15.30 v Gregorčičevi dvorani ali pa v Prosvetnem domu na Opčinah, odvisno od domene šahistov samih.

Že tretjič zaporedoma bo to prvenstvo potekalo po sistemu »aktivnega šaha«, ki je med šahisti vse bolj popularen, saj je predvsem primeren za današnji ritem življenja. Vsak šahist ima namreč na razpolago pol ure časa na partijo, tako da slednja seveda traja skupno največ uro. Vseeno je taka že prava partija, ne pa hitropotezna, kjer ima šahist

na razpolago le pet minut časa za razmišljanje na tekmo.

Vpisovanje na prvenstvo je odprto vsem zamejskim šahistom, bo pa tik pred njegovim začetkom. Od števila vpisanih bo odvisno, po katerem sistemu bodo turnir odigrali, ali bo torej igral vsak z vsakim ali pa bodo šahiste porazdelili v kvalifikacijske skupine s končnim finalnim turnirjem. Lani se je npr. prvenstva udeležilo 16 šahistov s Tržaškega in Goriškega, prvenstvo pa so odigrali s švicarskim sistemom na sedem kol.

Prvi trije uvrščeni bodo prejeli pokale, vsi ostali pa spominske kolajne. Zmagovalec si bo prislužil naziv šahovskega prvaka ZSSDI za naslednjo sezono ter dobil prehodni spominski pokal Zlatka Jeliničiča.

V zadnjih dveh letih sta si naslov prvaka delila že vrsto let naša naj-

boljša šahista: mojster Božidar Filipovič in državni prvokategornik Egon Pertot. Tretje mesto je v obeh zadnjih izvedbah zasedel mojster Pino Lakovič iz Gorice, četrto pa Drago Bajc.

Omenili bi, da so se zamejska šahovska prvenstva začela leta 1983, do zadnjih dveh izvedb pa so bila vsa hitropotezna. Zmagovalec prve izvedbe je bil Egon Pertot, vseh naslednjih do zadnjih dveh, ko sta si naslov delila naša najboljša šahista, pa Filipovič. Lanska lestvica je bila naslednja: 1. Filipovič in Pertot, 3. Lakovič, 4. Bajc, Benedetič in Antončič, 7. Jeliničič, 8. Jan Bednarik itd.

Favoriti so tudi letos mojstra Filipovič in Lakovič ter prvokategornik Pertot, ki so že vrsto let redni člani deželne šahovske reprezentance, pa tudi Bajc in morda še kdo.

Naše društvo je v celoti izpeljalo zastavljen program
Pestro delovanje Mladine Resco

Ugodne snežne razmere so doslej pripomogle, da je Mladina Resco v celoti izpeljala zastavljene programe.

Opravili so devet snežnih treningov. Na prvih treningih so dajali prednost tehniki alpskega smučanja. Postopoma so »prehajali« na količke, ki so v začetku služili kot opora za izvajanje nekaterih elementov alpskega smučanja, nakar so začeli tudi že z redno vadbo veleslaloma med količki.

Vrhunec priprav naj bi bil konec decembra - začetek januarja. Načrtovane so večdnevne priprave, izkoristili pa jih bodo za treniranje veleslaloma in slaloma. Opravili so tudi že pregledne tekme v okviru društva. Časi so pokazali dobro dosedanje delo trenerjev Andreja Žvaba in Branka Vidmarja, ki sta med tekmovalci zelo priljubljena.

Skupaj s SK Devin pa ima Mladina Resco tudi suhe treninge, ki se nemočoma odvijajo. Pri tem pa ne smemo pozabiti dela odbornikov in staršev, ki so društvu v neprecenljivo pomoč. Organiziran je tudi servis smučarji za tekmovalce kot tudi druge smučarje, ki

prinesejo smuči. Velja omeniti tudi lepo število najmlajših, ki delujejo v društvu, tako da ni bojzani za naslednjo sezono. Društvo seveda ima za to

sezono v načrtu še mnogo tekmovalcev in izletov. (EZA)

Na sliki: trener Andrej Žvab z nekaterimi smučarji med pripravami

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Pogled na občinstvo med predavanjem o Everestu v tržaškem Kulturnem domu. (Foto Magajna)

nah, pljučno kapaciteto in še marsikaj drugega. Predavanja se je v Palazzetti Venetu udeležilo mnogoštevilno občinstvo, poleg dr. Špacala pa sta predavala še zdravnik odprave dr. Žare Guzej in dr. Enzo Barducci. Predavatelji so še pokazali film izpod Everesta ter vrsto zelo zanimivih dia pozitivov.

Sprehod na Medvedjak

Za novoletni dan, v torek, 1. januarja 1991, prireja SPDT svoj tradicionalni novoletni sprehod na Medvedjak, na svež zrak po veseli Silvestrovi noči, kjer bodo udeleženci nazdravili novemu letu 1991. Hoje je za približno eno uro.

Sprehod bo vodil Franc Armani. Zbirališče je ob 14.30 na Repentabru pri restavraciji Furlan.

Zimski vzpon na Javornik

V nedeljo, 23. t. m., bo tradicionalni, vsakoletni zimski vzpon na Javornik, v počastitev spomina padlih borcev Gubčeve brigade. Ob tej priložnosti prireja Obalno planinsko društvo iz Kopra avtobusni izlet, kateremu se lahko pridružijo tudi člani SPDT. Avtobus bo odpeljal iz Kopra v nedeljo ob 8. uri, tržaški planinci pa se bodo pridružili Koprčanom ob 8.30 pri Divači, na križišču magistralne ceste Koper Ljubljana. Vsa pojasnila za udeležbo na izletu na Javornik daje Ervin Gombač (tel. 754742). (L. A.)

Voščilo vsem planincem

Z naglimi koraki se bliža konec leta. SPDT je pravkar zaključilo svojo letos izredno plodno in uspešno planinsko in alpinistično sezono, sedaj pa se odbor, po kratkih počitnicah, pripravlja, da bo že v začetku prihodnjega leta z novim elanom začel kovati načrte za nove podvige in vzpone v gore.

V teh prazničnih dneh izreka zato SPDT svojim članom, prijateljem in sorodnim društvom topla voščila za vesel božič in zdravo, mirno in uspešno polno leto 1991, z željo, da bi čimveč ljubiteljev planin in nedotaknjene narave pristopilo v krog planincev SPDT in vsak po svojih močeh prispeval k še uspešnejši dejavnosti društva.

Večer diapozitivov o vzponu na Everest

V slovenski javnosti je imel uspeh alpinistične himalajske odprave »Alpe Adria Sagarmatha Expedition 1990«, ki je oktobra letos osvojila vrh Everesta, velik odmev. Zato je razumljivo veliko zanimanje za prikaz slikovne dokumentacije izrednega podviga tudi v italijanskih alpinističnih krogih. Mala dvorana Kulturnega doma je bila zato prejšnji petek nabito polna planincev, prijateljev SPDT, ljubiteljev gora in tveganih vzponov in širše publike, ki je v minulih mesecih na časopisnih straneh sledila težavnemu napredovanju članov odprave na pobočjih gore, se potem veselila njihove zmage, sedaj pa zavzeto sledila prikazu diapozitivov o uspehu odprave.

V Kulturnem domu so se predstavili alpinisti, ki so sodelovali v odpravi in nazorno in prepričljivo, v sliki in besedi, prikazali svoje žrtve, premaganje, trud, upanja, želje in ambicije pod goro ter veselje in veliko zadovoljenje ob zmagi. Z izredno, tehnič-

no lepo pripravljenim prikazom diapozitivov v svojih dogodivščinah v Nepalu, so alpinisti pritegnili pozornost poslušalcev, ki so vneto sledili izvajanju in slikovnemu prikazu doživetij na poti od baznega tabora, v samem taboru in pri vzponih proti vrhu, da so bili vsi prevzeti nepetega dogajanja. Z burnim aplavzom je občinstvo na koncu skoraj prekratkega prikaza nagradilo alpiniste, ki so se predstavili na odru.

Uspešno »zdravniško« predavanje o Everestu

Tudi predavanje z naslovom »Check Up sotto l'Everest«, ki je bilo v petek v Tržiču je želo prav mnogo uspeha. Predavanje je sad raziskav, ki so jih opravili dr. Borut Špacal, Franco Marzano in Bruno Visintin med svojim dvodnevnim obiskom v baznem taboru pod Everestom začetek oktobra. Obiskali so namreč odpravo Alpe Adria Sagarmatha Expedition 90 ter opravili vrsto zdravniških poskusov in analiz, med katerimi vzdržljivost človeškega organizma na viši-

Kadetski košarkarski turnir Alpe-Jadran
Borovci visoko zmagali

DOM - BOR INDULES 74:91 (41:41)

DOM: Bordon 26 (4:7), Covi 5 (3:8), Lograsso 2, Primožič 8 (8:11), Skok 3 (1:2), Silič 9 (0:2), Zavadlal 21 (1:8).

BOR: Galoppin 1 (1:2), Samec 4 (0:1), Posega 18 (0:2), Filipič 22 (3:5), Grbec 8 (0:1), Tomsič 11 (0:2), Brus 4 (0:1), Križmančič 2 (0:2), Drocker 19 (4:5), Corbatti 4 (2:2).

PON: Skok (37) in Brus (39). TRI TOČKE: Silič, Filipič, Tomsič, Drocker po 1.

V drugem srečanju turnirja Alpe-Jadran so borovci gostovali pri goriškem Domu. Obetal se je lep derbi med slovenskima ekipama, čeprav je bil Posega poškodovan, odsotna pa sta bila Piščanc in Bajc.

Gostitelji so uspešno začeli, borovci pa so le s težavo razvijali svojo igro. Kazalo je, kot da bi se gosti predali nasprotniku. V zadnjih trenutkih polčasa pa so Tržičani igrali bolj agresivno in dohiteli domovce.

V drugem polčasu so si domovci priborili rahlo prednost, v nadaljevanju tekme pa so jih borovci nadigrali. Goričani so se poizkuševalno približali plavim, več pa niso zmogli. Tržičani so si pridobili prednost 20 točk, ki so jih obdržali do konca tekme.

Pri Domu so vsi igrali poizkuševalno, kljub zmagi pa borovci s prikazano igro niso zadovoljili. (M. C.)

Deželni mladinci

Naši zdržali le na začetku

RICREATORI - BOR INDULES 82:59 (45:22)

BOR: Galoppin 7 (1:2), Bajc 17, Križmančič 1 (1:4), Corbatti 2, Brus, Posega 8, Filipič 6, Samec 2, Tomsič 12 (3:10), Tul 6.

TRI TOČKE: Bajc in Tomsič po 1.

Borovci so se solidnemu nasprotniku že od vsega začetka dobro upirali. Nakar so si gostitelji s hitrimi protinapadi in s točnimi meti za tri točke prigrabili zanesljivo prednost, naši pa so le občasno zadovoljivo igrali.

Tudi drugi polčas ni obetal borovcem nič dobrega, gostitelji pa so nadaljevali z dokaj uspešno igro.

Pet minut pred koncem pa se je začel pravi preporod naših. Plavi so z delnim rezultatom 20:4 popravili blede igro. Žal pa je bilo prepozno.

Upati je, da bodo poslej naši igrali res tako borbeno, kot so pokazali v zadnjih minutah na tej tekmi. (M. C.)

Deželni kadeti

Izenačen derbi

KONTOVEL - BOR 65:67 (35:27)

KONTOVEL: Turk 14 (5:7), Ravbar 9 (3:9), Pečar 12 (4:7), Bizjak 3 (0:2), Hmeljak 3, Crevatin 5 (3:5), Godnič 19 (3:6).

BOR: Bajc 14 (0:1), Galoppin, Schiulaz 6 (2:5), Filipič 23 (3:3), Škabar 11 (3:4), Umer, Brus 6 (2:2), Križmančič 2 (0:2), Špacal 7 (1:3), Corbatti 2 (0:3).

ON: Kontovel 26, Bor 32. PM: Kontovel 18:38, Bor 11:21. TRI TOČKE: Filipič 2, Turk 1, Bizjak 1, Hmeljak 1. PON: Škabar (37), Križmančič (38), Pečar (40). Izključen: Špacal (27). Dve tehnični napaki Borovi klopi.

V prvem slovenskem derbiju letošnje sezone sta se pomerili motivirani ekipi Kontovela in Bora.

Domačini ponovno niso mogli nastopiti v popolni postavi, tako da se jim je zmaga spet za las izmuznila. Kontovelci so prepričljivo igrali ves prvi polčas, v katerem so imeli do 18 točk prednosti (34:16), nakar so zaradi padca zbranosti popustili.

Drugi polčas je bil še kako zanimiv, saj je bila igra hitra in prijetna. Kontovelci so vso tekmo vodili, tako da je kazalo, da bodo le osvojili prvo letošnje prvenstveno zmago. Borovci pa niso vrgli puške v koruzo in pod vodstvom zelo točnega Filipiča prvič minuto pred koncem povedli in tudi zmagali z dvema točkama razlike.

Domačini bodo morali med počitnicami vestno trenirati, da bodo lahko nadoknadili zamujeno. Pri Boru pa si pohvalo zasluži predvsem Filipič. (J.E.G.)

obvestila - obestila

ŠD BREG

vabi vse tekmovalce in člane Brega na družabni večer, ki bo danes, 20. t. m., ob 19. uri v telovadnici v Dolini.

SMUČARSKI ODESEK BREG

priredi smučarske izlete s tečaji 13., 20., 27. januarja ter 3. februarja 1991. Vpisovanje in informacije v telovadnici v Dolini v četrtek, 3., in v petek, 4. januarja, ob 20. do 21.30.

SK DEVIN

priredi smučarske tečaje in izlete štiri nedelje v januarju: 6., 13., 20. in 27. v Podkloštru (Arnoldstein). Vpisovanje in informacije vsak torek od 20.30 do 21.30 ali na tel. št. 200236 ali 200782.

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSDI vabi vse šahiste na 8. zamejsko šahovsko prvenstvo ZSSDI veljavno za četrti memorial Zlatka Jeliničiča. Prvenstvo, ki bo v soboto, 22. t. m., ob 15.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.), bo potekalo po sistemu aktivnega šaha (pol ure časa za partijo). Vpisovanje tik pred začetkom turnirja. Vabljenil

PRIMOTOR KLUB

vabi vse člane na občni zbor, ki bo jutri, 21. t. m., na Proseku v Sočevi hiši ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

SPDT - SMUČARSKI ODESEK prireja smučarske tečaje in izlete. Tečaji bodo v znanih smučarskih središčih januarja '91. Za informacije in vpisovanja na sedežu ZSSDI v Ul. sv. Frančiška 20 v uradnih urah (tel. 767304). Informacije dobite tudi pri odborniku Pavlu Fachinu (tel. 742488).

SK BRDINA

organizira od 22. do 29. decembra zimovanje na Rogli. Vpisovanje na sedežu vsak ponedeljek in petek od 20. do 21. ure. Informacije po tel. 212936.

JK ČUPA

priredi v soboto, 29. t. m., v gostilni Gruđen v Šempolju družabni večer s kantavtorjem Iztokom Mlakarjem. Ob poslušanju njegovih »Storij in baladorij« bo preskrbljeno za prigrizek in obilo dobre volje ob rujni kapljici. Člane in prijatelje Čupe vabimo, da se čimprej prijavijo Mirandi (tel. 212119), ker so mesta omejena.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 7.000 - din, naročnina za zasebne mesečno 700 - din, polletno 3900 - din, letno 7800 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 20. decembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Po rednem letnem poročilu UNICEF

Stanje otrok se iz leta v leto stalno slabša

RIM — »Otroci, katerim se ne posveča dovolj pozornosti, se bodo nekega dne obrnili proti družbi« in »Otroci, ki jih svet ignorira, lahko postanejo zelo nevarni za varnost, harmonijo in produktivnost našega sveta, še več od kateregakoli zunanega sovražnika,« je rečeno v rednem letnem poročilu o vsesvetovnem stanju otrok, ki sta ga za UNICEF pripravila dva ameriška izvedenca.

Slednja sta analizirala predvsem stanje otrok v industrializirani družbi ter dognala, da je stanje vse bolj kritično predvsem v vseh velikih mestih. Ta podatek se seveda ne tiče 40 tisoč otrok, ki vsako leto umrejo od lakote v deželah tretjega sveta.

V poročilu UNICEF je nadalje rečeno, da je kljub relativno večjemu bogastvu, stanje otrok vse slabše in da so bila osemdeseta leta »popolnoma izgubljena« za otroke. Zanimivo je, da se je stanje odločno poslabšalo v državah zahodnega sveta, predvsem pa v Kanadi, Nemčiji, Irski in Veliki Britaniji.

Problem zase pa je nasilje nad otroki, saj se je v zadnjem letu npr. število primerov takega nasilja v New Yorku kar početverilo, in sicer od 600.000 na 2.400.000.

Obsežna preiskovalna akcija na Aspromontu po osvoboditvi ugrabljenega trgovca *Surace ne obsoja svojih ugrabiteljev in v bistvu opravičuje njihova dejanja*

GIOIA TAURO — V torek zvečer so neznani ugrabitelji pri Oppidu Mamertini osvobodili trgovca Rocca Suracea (na sliki AP z ženo in otrokoma), ki je bil zaprt več kot osem mesecev. Že včeraj pa je Surace odgovarjal na vprašanja novinarjev in povedal, da ne obsoja svojih ugrabiteljev. »Gre za dobre ljudi, ki so z mano ravnali dobro,« je poudaril in še dejal, »da verjame, da so v ugrabljanje prisiljeni zato, da si zagotovijo sredstva za preživljanje.« Tej skoraj neverjetni izjavi je še dodal, da »ugrabitelji ne bi uporabljali teh kriminalnih metod, če bi imeli stalno delo.«

Osvobojeni trgovec pa je spregovoril tudi o ugrabljenih, ki so še v rokah ugrabiteljev. V zvezi s tem je povedal, da bi z velikim veseljem ostal še mesec dni v zaporu, če bi to lahko prispevalo k osvoboditvi vseh ostalih ugrabljenec. Pri tem je še izrazil željo, da bi vse izpustili že za ta božič, obenem pa je pozval sorodnike ugrabljenec, da sodelujejo z ugrabitelji, »saj bodo le tako prispevali k osvoboditvi svojih najdražjih.«

Preiskovalci pa zdaj pospešeno iščejo skrivališče, kjer je bil zaprt Surace. Že v torek zvečer so številne policijske in karabinjerske patrulje pregledovale širše področje, okoli kraja, kjer so izpustili trgovca. Ob tem preiskujejo tudi nekatera območja Aspromonta, ki jih je omenil sam Surace, ko je opisoval način, kako je prišlo do osvoboditve.

Nankinški pokol prikazen ki ponovno bega Japonsko

TOKIO — Potem ko so ga odstranili iz šolskih knjig, cenzurno črtali iz Bertoluccijevega filma Poslednji cesar in ga je kandidat za premiera Šintaro Išihara zanikal kot »golo kitajsko izmišljotino«, pa »pokol v Nankingu« kot zli duh trka na vest Japonske pred pragom drugega tisočletja.

Pred dnevi so v arhivih bivše Nemške demokratske republike odkrili poročila, ki so jih Hitlerjevi diplomati iz Nankinga pošiljali v Berlin. Z nemško natančnostjo so diplomati beležili vsako malenkost, tako da so nam sedaj v glavnih obrisih znane razsežnosti pokola, ki so ga zagrešili japonski vojaki. Skoraj tuje za nacistične diplomate zvenijo prilastki »grozljiv«, »strašen«, »nepojmljiv«, »nečloveški«, kar zgovorno prča o krutosti japonskih vojakov. Poročila seveda ne prikrijevajo odgovornosti Čankajškovih vojakov, ki pa so se na begu pred Japonci omejili le na plenjenja.

14. decembra 1937 so japonski vojaki začeli s plenjenjem in pokoli, 15. decembra so ugrabili ogromno število deklet in žensk, jih posilili, na nekem trgu pa so obesili več tisoč Kitajcev, druge pa ubili s strelom v tilnik. Hitlerjevi diplomati ne navajajo točnih in dokončnih števil, iz po-

ročil pa izhaja, da je 4. marca leta 1938 ležalo nepokopanih v okolici Nankinga še kakih 30 tisoč trupel.

Še pred odkritjem teh dokumentov pa je japonsko samozavest pretreslo pričevanje bivšega majorja japonske cesarske vojske Ohta, ki je priznal, da je njegov bataljon vrgel v reko Jangce več deset tisoč trupel. Major je tudi navedel, da je po njegovih računih končalo v reki Jankce vsaj 150 tisoč Kitajcev. To ni še številka, ki jo navajajo kitajski viri, po katerih so ubili več kot 300 tisoč kitajskih civilistov, a nedvomno izpodbiva trditve, da je pokol gola izmišljotina.

Japonci pa niso iz svojega zgodovinskega spomina izbrisali samo pokola v Nankinu temveč tudi druga grozodejstva, ki so jih pred in za časa druge svetovne vojne zagrešili japonski vojaki. Že res, da je bil po nürnberškem procesu tudi v Tokiu podoben proces, a kaj ko japonskih vojnih zločincev niso prepričali, da so krivci, a kar je še hujše, na Japonskem ni bilo ničesar, kar bi spominjalo na anglo-ameriško »denacifikacijo« nemškega civilnega prebivalstva. Celotna zbirna napad na ameriško oporišče Pearl Harbour japonsko uradno zgodovinsko prikazuje kot »pošteno vojaško akcijo«.

Imenovali komisijo za nesrečo

BOLOGNA — Danes bodo v Bologni imenovali komisijo petih ali šestih izvedencev, v glavnem univerzitetnih profesorjev, ki bodo morali proučiti razloge in dinamiko letalske nesreče, ki je 6. decembra letos zahtevala dvanajst smrtnih žrtev in 90 ranjenih, ko je letalo, ki je izgubilo nadzorstvo nad poletom, zgrmelo na šolo.

Najprej bodo morali člani te komisije proučiti odgovornost pilota letala Bruna Vivianija, ki se je, potem ko ni mogel več nadzorovati letala, spustil s padalom in si tako rešil življenje. Izvedenci bodo morali predvsem dognati, če je bilo letalo sploh v stanju za let, ali ni že imelo kako okvaro.

Komisija ima dva meseca časa, da objavi svoje izsledke, včeraj pa je sodnik Giovanni Spinoša tri ure zasliševal pilota, ki se nahaja v bolnici v Veroni zaradi zloma treh vretenc.

Leopard raztrgal priletno žensko

NEAPELJ — V kraju Trecase pri Neaplju je včeraj leopard raztrgal 65-letno Francesco Arnetti, ki je, kot kaže, želela zver nahraniti. Žival so imeli v mini živalskem vrtu v luna parku Eurolandia, iz doslej neznanih razlogov pa ji je uspelo pobegniti iz kletke, ko je bila pred njo nesrečna Arnettijeva.

Ženska je takoj umrla, leopard pa se je zatekel v klet bližnje vile, ki je last sina ubite ženske. V dogovoru s strokovnjaki so se karabinjerji in policisti odločili, da divjo zver ustrelijo. Karabinjerji še raziskujejo, kako je do nesreče prišlo, saj pri dogodku ni bilo prič.

O mačjem aidsu

PARIZ — Kar 25 odstotkov mačk na širšem pariškem območju boleha za posebno vrsto aidsa, ki na srečo ni prenosljiv na človeka. Še več, ker se ta mačji aids prenaša enako kot pri človeku in ker pred izbruhom bolezni imamo daljše obdobje seropozitivnosti, je lahko vsakomur jasno, da bodo pariške mačke predmet poglobljenih študij. Kot reče no se bolezen širi kot pri človeku s spolnimi odnosi in s krvno okužbo. Mački se v obdobju parjenja borijo za samice in se s praskanjem okužijo.

VELEBLAGOVNICE

DELTA

NEPOSREDNA PRODAJA OD PROIZVAJALCA DO ODJEMALCA

SREBRNA LISICA	2.490.000
RISASTA LISICA	1.390.000
GRENLANDSKA LISICA	1.290.000
JOPA IZ NERCA DEMI-BUFF	2.490.000
PLAŠČ IZ NERCA DEMI-BUFF	2.990.000
JOPE IZ NERČEVH REPOV	1.390.000
MOŠKI IN ŽENSKI KOŽUHI SHIRLING od	490.000

MOŠKI JOPIČI MARIO ZEGNA	159.000
MOŠKI JOPIČI IZ VOLNE CAMPORE	139.000
MOŠKE OBLEKE IZ ČISTE VOLNE MARIO ZEGNA	169.900
MOŠKE OBLEKE IZ ČISTE VOLNE LANEROSI	199.000
MOŠKI JOPIČI IZ ČISTE VOLNE FACIBA od	89.000
MOŠKI PLAŠČI IZ ČISTE VOLNE	99.000
MOŠKI DEŽNI PLAŠČI IZ ČISTEGA BOMBAŽA	89.000
MOŠKE HLAČE IZ ČISTE VOLNE LANEROSI	45.000
ŽENSKI PLAŠČI IZ ČISTE VOLNE	99.000
ŽENSKJE JOPE IZ ČISTE VOLNE	79.000

ZELO ŠIROKA IZBIRA - STANOVANJSKA OPREMA - PLETENINE - PERILO IN MODNA OBLAČILA ZA OTROKE

VELEBLAGOVNICE **DELTA**
SO ODPRTE TUDI OB NEDELJAH

Drž. cesta Pontebbana TS-VE TORVISCOSA tel. 0432/996389
TRST - Ul. Economo 2, tel. 040/303626
TRŽIČ - Ul. Boito 59, tel. 0481/40410
CASSACCO (UD) - Drž. cesta Pontebbana, tel. 0432/851142